

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

30 rokov od Novembra 1989

Nový dekan TF KU

Zo života UPaC

Doma v Ružomberku už 20 rokov

doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.
rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku

Nové desaťročie

V stredu 1. januára 2020 sme vykročili do nového, už tretieho desaťročia tretieho milénia. Vieme si predstaviť, kam sa chceme za najbližších desať rokov dostať? A máme predstavu, ako sa bude vyvíjať najbližších desať rokov aj Katolícka univerzita v Ružomberku?

História a pôsobenie KU ma naplňujú údivom. Trvalo len desať rokov, kým po páde komunizmu vznikla nová, slobodná a jediná katolícka univerzita na Slovensku. Je to azda aj znamením čias, že Ružomberok sa stal univerzitným mestom symbolicky na prahu tretieho tisícročia vznikom KU 1. júla 2000. Nedomýšľam sa ubrániť myšlienke, že nová doba, nové časy, potrebujú aj novú univerzitu. Potrebujú nás.

Začínali sme skromne – s dvoma fakultami, neskôr sme sa rozšírili, postavila sa knižnica, opravili sa internáty, pribudli športoviská. Je za čo ďakovať – ale stále sa máme kam rozvíjať.

Práve v tomto roku si pripomíname 20. výročie založenia našej alma mater. Nepíšem nadarmo slovo „našej,“ pretože by som bol rád, aby či už študenti, či pedagógovia, ale aj Ružomberčania a vôbec veriaci na Slovensku si osvojili Katolícku univerzitu ako „našu.“ Nehovorím privlastnili, „sprivatizovali,“ ale „osvojili,“ adoptovali – jednoducho zamilovali. Filozof Josiah Royce radí pri hodnotení svojho života nepýtať sa, či som šťastný, ale položiť si inú otázku: Ako veľmi som verný? A voči komu/čomu som verný?

Sme verní Katolíckej univerzite v Ružomberku, jej poslaniu, vízii a misii?

Táto otázka nás môže sprevádzať práve v roku 2020 – v symbolickom „roku KU“ a svoj vzťah k nej môžeme prehĺbiť aj vďaka podujatiam, ktoré sa pri príležitosti jej výročia uskutočnia a ktoré sme pre vás radi pripravili.

„Tajomstvo geniality je ostať dieťaťom do vysokého veku, čo znamená, že nikdy nestratíte svoje nadšenie.“ Tieto múdre slová nám zanechal spisovateľ Aldous Huxley. Dvadsaťročná KU začínala s ohromným nasadením, chuťou a entuziazmom. Buďme múdrejší ako v roku 2000, buďme skúsenejší, ako sme boli pred 20 rokmi. Ale ostaňme rovnako nadšení.

Začiatkom tohto výnimočného kalendárneho roka sme si priali lásku, zdravie, šťastie či Božie požehnanie. Rád vám to želim taktiež, milí priatelia! Žíme nádejou – ale nie nádejou na plnšie hrnce, ale pričíňme sa – a ožijme v nádeji, že dokážeme byť lepší, pracovitejší – a vernejší.

P. S. Verím, že KU bude v roku 2030 krajšia, lepšia a kvalitnejšia, že bude mať novú fakultu aj viac študentov. A dúfam, že budeme mať na tom leví podiel aj my: dosiahneme to našou prácou, vytrvalosťou, nadšením a spomínanou vernosťou.

KURIÉR

Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ

VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktorka

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

Zostavovatelia

PaedDr. Martin Pinkoš
Martin Kuniak

Redakčná rada

doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD.
doc. Eugen Zelenák, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava

Martin Kuniak

Autorka dizajnu

Eva Okálová

Tlač

EQUILIBRIA, s.r.o., Košice

Foto

Archív KU a fakúlt
Archív UPaC

ISSN 1338-2411 EV 4121/10

Vyšlo v januári 2020, č. 1/2020, roč. XIX.

Nepredajné.

Redakcia si vyhradzuje právo

na krátenie príspevkov.

Za jazykovú správnosť príspevkov

zodpovedajú autori.

Uverejnené príspevky nehonorujeme.

Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe

na internetovej stránke www.ku.sk.

OBSAH

- 4 KU v Ružomberku 20 ročná
- 8 Pripomenuli sme si November 1989
- 10 Výstava v UK KU: Bratia vo viere
- 12 Skúsenosti z Erasmu
- 14 Zahranční študenti robia mesto kozmopolitným
- 16 Aktivity v PC KU aj pre študentov 3. veku
- 20 Psychotalk o Afrike
- 23 Medzinárodná vedecká konferencia v Poprade
- 27 Na TF KU o dôležitých otázkach viery a spoločnosti
- 30 Valné zhromaždenie EFN
- 34 Zo života UPaC
- 36 Kronika posledných mesiacov

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

Rokovaní o vzniku budúcej Katolíckej univerzity v Ružomberku v roku 1993 sa zúčastnili (na snímke zľava): MUDr. Ľubo Javorka, poslanec MZ v Ružomberku, prof. RNDr. Igor Kluvánek, DrSc., matematik pôsobiaci na VŠ v Austrálii a na Slovensku, Alojz Kostelanský, liptovský dekan, ThDr. František Tondra, spišský biskup, Ing. Radislav Kendera, zástupca primátora mesta Ružomberok, prof. RNDr. Radim Palouš, DrSc., rektor UK v Prahe, Julián Helko, primátor mesta Ružomberok, prof. RNDr. Karol Polák, DrSc., dekan Materiálovo-technologické fakulty STU, prof. RNDr. Lev Bukovský, DrSc., rektor UPJŠ v Košiciach, doc. MUDr. Ivan Režňák, CSc., dekan Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine a prof. RNDr. Pavol Kluvánek, CSc., rektor VŠDS v Žiline.

ÚSILIE GENERÁCIÍ KORUNOVANÉ ÚSPECHOM

Katolícka univerzita v Ružomberku oslavuje v roku 2020 dvadsiate výročie svojho vzniku. Aká bola genéza školstva v Ružomberku vedúca k vzniku tejto jedinečnej inštitúcie?

V ŠKOLÁCH DOMA I V ZAHRANIČÍ

Keď Ružomberok dostal v roku 1318 prvé výsady, išlo už o významnú osídlenú lokalitu, ktorú tvorili slovenské osady (napr. Revúca – prvá písomná zmienka je z roku 1233). Na tomto území sa už vtedy nachádzali v tesnej blízkosti tri veľmi vzácne kostoly, ktoré s polohou sídla na sútoku dvoch riek akoby naznačovali budúci rozvoj na obchodno-trhovo-remeselné centrum. Pri takejto koncentrácii vhodných podmienok sa začalo rozvíjať aj školstvo. Prvé správy pochádzajú zo 14. storočia, keď v Ružomberku s najväčšou pravdepodobnosťou existovala parochiálna (farská) škola. Z tohto storočia, či z nasledujúceho, sa zachovali písomné doklady o štúdiu Ružomberčanov na európskych univerzitách. To takmer s určitou istotou poukazuje na to, že kvalitné nižšie školy (nevieme aké), títo poslucháči absolvovali doma. Na začiatku 15. storočia a neskôr,

nachádzame zapísaných na univerzite v Prahe, z Ružomberka Henrisiusa de Rosenberg (1402), Balthazara de Rosenberg (1407), v Krakove Henriciusa (1408), Ambrosiusa Gregoryho (1455). Vo Wittenbergu zas študovali Stanislav Fechter a Nathias Midalis (1544).

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI – ŠKOLÁCI Z RUŽOMBERKA

V Ružomberku existovala evanjelická latinská šľachtická škola, ktorá podľa niektorých prameňov mala vzniknúť už v roku 1528, podľa iných zase v roku 1567. No aj tak, napriek rozdielnostiam v dátume, ide o prvú školu takéhoto typu v rámci Slovenska, ktorá patrila k vyššiemu typu strednej školy (na Slovensku takých bolo len niekoľko). Vieme, že v nej študovali napr. členovia šľachtického rodu Ilésházovcov. V tom čase v Ružomberku pôsobilo veľa významných

osobností, všetko poprední predstavitelia vtedajšieho protestantizmu i pedagogiky. Ich mená sa spájajú aj s pôsobením spomínanej školy. Boli to: O. Jakobei, O. Cenglerius, Kalinkovci, Paršicovci, Ž. Nosticius, Melichor Smrtník, Splenius, J. Kučera, P. Lochman, Š. Bocko-Varínsky, J. Trusius-Hlobík, M. Markovicenus, J. Insitoris-Mošovský, J. Andreas (Kardoš) a iní. Ďalšou významnou školou, s pomerne dobre zdokumentovanou pôsobnosťou, bolo katolícke piaristické gymnázium založené v roku 1727 resp. v roku 1729. Zakladaciu listinu schválil cisár Karol VI. V tom čase bolo piaristické gymnázium v Ružomberku jedinou školou svojho druhu v regióne Liptova, Oravy, Turca a severnej časti Trenčianskej stolicy (vrátane Žiliny). V škole učilo veľa významných pedagógov a študovalo viacero budúcich osobností. Spomeňme aspoň A. Bernoláka, H. Gavloviča, K. F. Palmu, ➔

A. Radlinského, F. Skyčáka, V. Javorku, príslušníkov rodín Makovických, Houdkovcov, Jančekovcov, Krčméryovcov, či L. Nadášiho-Jége, A. Hlinku, I. Grebáča-Orlova, V. Šrobára, K. Sidora, L. Fullu, V. Budinského-Kričku, P. Zvána, E. Bohúňa, F. Kafendu, K. Belopotockého, T. Munka, M. Urbana, Z. Palugyaya a E. Urxa.

OSUDY SLOVENSKEJ TECHNIKY

Z uvedeného vyplýva, že počas monarchie, s najväčšou pravdepodobnosťou, akademická pôda na území Ružomberka nebola. Prvé pokusy o vznik vysokej školy v Ružomberku, ktoré máme zdokumentované, pochádzajú až z tridsiatych rokov 20. storočia. Vtedy ružomerský rodák prof. Ing. Dr. Anton Bugan založil v Košiciach (júl 1938) spolu s ďalšími Sloveskú techniku. Mala pohnutý osud, lebo 2. novembra 1938 viedenskou arbitrážou Slovensko stratilo Košice a južné kraje. Podľa prof. PhDr. Vlada Uhlára sa technika musela presťahovať do Prešova, do Martina, aby po roku definitívne zakotvila v Bratislave. Autor článku spomína, že prof. A. Bugan, ako prvý rektor Slovenskej techniky, vyvinul veľké úsilie, aby sa táto vysoká škola dostala do Ružomberka (v meste bola dva týždne aj etablovaná). Zároveň tvrdí, že sa však v meste nenašlo dost pochopenia a najmä obetavosti poskytnúť pozemky na budovu a aj finančné prostriedky pre školu. Toto tvrdenie určitým spôsobom vyvracia v Liptovskom múzeu uložený Pamätný spis mesta Ružomberka na definitívne umiestnenie Vysokej školy technickej Dr. Milana Rastislava Štefánika v Ružomberku. Ten pochádza z 24. januára 1939. Podpísaní sú: Anton Mederly, starosta mesta, Viktor Sliacky, notársky hlavný tajomník. V tomto pamätnom spise „mesto Ružomberok úctive prosí vysokú vládu Slovenskej krajiny, aby pri uzákonení sídla Vysokej školy technickej Dr. Milana Rastislava Štefánika v Ružomberku, prihliadalo k týmto okolnostiam.“ Potom sa uvádzajú dôvody a prednosti, prečo sídlo školy má byť v Ružomberku. Vymenúvajú sa mnohé prednosti mesta z celoslovenského a zahraničného aspektu. Po dvojstrannom vymenovaní kladov a ponúk sa spis končí slovami: „A keď teda všetky závažné okolnosti hovoria za umiestnenie definitívneho sídla Slovenskej vysokej školy technickej do Ružomberka, zaiste všetci verní synovia Slovenského národa splnia poslednú vôľu svojho osláveného otca Mons. Andreja Hlinku tým, že sa pričinia, aby z pôdy ním zoranej vyrástol monument najmodernejší a pre zachovanie národa najpotrebnejší, Slovenská technika v Ružomberku.“ Na základe tohto spisu je zrejme, že tvrdenie prof. Uhlára o snahách ustanovenia Vysokej školy technickej v Ružomberku je pravdivé (sporné je pravdepodobne tvrdenie o zástoji mesta). Nevieme zatiaľ posúdiť súvislosti, prečo nakoniec

Slovenská technika nenašla svoju materskú pôdu v Ružomberku, ale v Bratislave. Ale aj tak toto bol azda prvý pokus o vybudovanie akademickej pôdy v Ružomberku.

PRVÁ VYSOKOŠKOLSKÁ LASTOVIČKA

Počas II. svetovej vojny sa Ružomberok aspoň nakrátko dočkal akademickej pôdy. V meste pôsobila silná komunita predstaviteľov Spoločnosti Ježišovej (SJ). V dobovej tlači sa dočítame: „Ružomerský dom vyrástol počas svojho pôsobenia z malej rezidencie s dvoma členmi na najväčší dom SJ na Slovensku a stal sa prvoradým domom najmä svojim významom. Je tu noviciát, exercičný dom. Svoje miesto a krásne porozumenie medzi veriacimi našla aj Stanislavská rodina.“ Koncom mája 1945 sa udiala významná udalosť, keď do Ružomberka prišli aj poslucháči teológie, ktorí na pokyn predstavených odišli pred frontom z Banskej Bystrice. V Ružomberku sa hneď pokračovalo v prednáškach, a tak sa školský rok mohol riadne skončiť v júli 1945. Nový školský rok sa začal 24. septembra 1945. V Teologickom inštitúte študovalo 20 teológov zo Spoločnosti Ježišovej a 18 teológov zo Spoločnosti Božieho Slova. Takto sa Ružomerský dom stal sídlom všetkých komunit, novici, školastici – gymnazisti, teológovia, pátri tretej probácie, pastorační pátri a rehoľní bratia. V júni 1946 sa vyučovanie v Teologickom inštitúte skončilo, lebo už bolo možné vycestovať na štúdium teológie do zahraničia. Mladí pátri a školastici odišli na ďalšie štúdiá do Ríma, Belgicka, Anglicka a Poľska. Teologický inštitút Slovenskej viceprovincie obnovil svoju činnosť až v roku 1949. Umiestnený už nebol v Ružomberku, ale v Trnave. Toto viac ako jednoročné pôsobenie akademickej obce v Ružomberku bolo prvou vysokoškolskou lastovičkou v meste.

ZASPATÉ A ZNOVU PREBUDENÉ NÁDEJE

Po vojne nasledovali ďalšie pokusy. Začalo sa uvažovať o vzniku Lekárskej fakulty v Ružomberku. Jej vznik mal podporiť Rudolf Strechaj, ktorý počas vojny i po nej zastával významné politické miesta v okrese Ružomberok i v štáte. Nakoniec ani jeho aktivita sa neskončila pre Ružomberok priaznivo a Lekárska fakulta sa ocitla v Martine i keď s prvým dekanom Ružomberčanom prof. Sršňom. Môžeme sa však domnievať, že už v tých časoch sa Ružomberok dostal do nemilosti vládnucej strany, v ktorej ostal až do roku 1989. Zdalo sa, že pokusy o umiestnenie akademickej pôdy v Ružomberku ostanú do konca osemdesiatych rokov len v teoretickej rovine (Lekárska fakulta, Vysoká škola textilná). Detašované pracovisko Vysokej školy textilnej v Liberci sa totiž nepodarilo presadiť ani vplyvnej osobnosti tej doby PhDr. Artúrovi Mydlovi, riaditeľovi Bavlnárskych závodov v Ružomberku. Bolo zrejme,

že etablovanie vysokej školy v Ružomberku bolo prakticky nemožné. V roku 1979 sa však vtedajšiemu riaditeľovi Strednej priemyselnej školy v Ružomberku PhDr. Františkovi Blahovi podarilo s kolegami (Ing. Šmáliková), s pomocou Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave a Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici a s podporou rektora SVŠT prof. Antona Blažeja, zriadiť v Ružomberku ich spoločné detašované pracovisko a tým načas kreaovať akademickej pôdy. Zabezpečovalo šesťsemestrové štúdium pre absolventov stredných škôl, ktorí vyučovali alebo chceli vyučovať na priemyslovkách a učilištiach technické predmety (vrátane technických praxí).

V ŠKOLÁCH DOMA I V ZAHRANIČÍ

Po roku 1989 si noví funkcionári mesta Ružomberka Julián Helko, Ing. Radislav Kendera, Ing. Jozef Rizman a Ing. Igor Frič uvedomili, že rozvoj a budúcnosť mesta bez vysokej školy nie je možný. Začali podnikat kroky, aby sa Ružomberok stal mestom s akademickej pôdou. Po dlhých rokovaní (v rámci nich sa zistilo, že mesto ani v tomto období nedostane samo od seba zelenú), sa za účasti vtedajšieho predsedu vlády JUDr. Jána Čarnogurského, predsedu SNR RNDr. Františka Mikloška, podpredsedu SNR Ing. Jána Klepáča, viacerých ministrov vlády na čele s ministrom školstva prof. Jánom Pišútom, poslancov SNR, biskupa doc. ThDr. Františka Tondru a mnohých ďalších osobností 20. mája 1992 v Ružomberku etablovala Vysoká škola dopravy a spojov zo Žiliny. Aj vďaka výraznej zásluže rektora VŠDS prof. RNDr. Pavla Kluvánka, CSc., dekana fakulty doc. Valenta Klimu a prodekanu doc. Ing. Vladimíra Jamricha, CSc., (ružomerského rodáka), tu svoje detašované pracovisko otvorila Fakulta riadenia VŠDS, v ktorej bol vybudovaný odbor Informačné a riadiace systémy.

PRVÝ AKADEMICKÝ ROK

Školský rok 1992/1993 bol teda v Ružomberku prvým rokom azda natrvalo sa usídlenej akademickej pôdy. Následne v roku 1992 po dohode s Vysokou školou výtvarných umení (hlavne vďaka pochopeniu vtedajšieho rektora prof. Jozefa Jankoviča, ako aj ružomerského rodáka, prorektora a neskoršieho rektora i poslancu NR SR prof. Ing. arch. Štefana Šlachtu, CSc.), bola v Ružomberku otvorená Katedra úžitkového umenia 2 VŠVU. Výučba v rámci tejto katedry nadviazala na vyučovací proces oddelenia textilu a grafického dizajnu VŠVU v Bratislave a ponúkla ďalšie možnosti v textilnom a obalovom dizajne, ktoré vyplývajú z daných špecifických možností. Vedenie mesta však chcelo viac. Chcelo mať na svojom území samostatnú vysokú školu, resp. akademickej pôdy ako samostatný právnický ➔

subjekt. Zámer sa pomaly začal naplňovať po rokovaní s významnými akademickými funkcionármi na Slovensku a hlavne s predstaviteľmi rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku už počas roka 1993. Rokovania vyvrcholili 7. mája 1993 stretnutím predstaviteľov mesta s predstaviteľmi rímskokatolíckej cirkvi (napr. Mons. doc. ThDr. F. Tondra) a s vysokými predstaviteľmi akademickej obce (rektor Karlovej univerzity prof. MUDr. Radím Palouš, DrSc., rektor Vysoké školy dopravy a spojov prof. RNDr. Pavol Kluvánek, CSc., rektor Univerzity P. J. Šafárika prof. RNDr. Lev Bukovský, DrSc., atď.). Na tomto stretnutí bola potvrdená a vyjadrená potreba vzniku vysokoškolského cirkevného školstva, resp. vysokého školstva nového typu. Zároveň sa konštatovalo, že je potrebné zriadenie vysokej školy zameranej na vzdelávanie učiteľov a rozvoj humanitných disciplín.

PEDAGOGICKÝ INŠTITÚT S PRVÝMI ŠTUDENTMI

Potom už nasledovali rokovania, ktoré dávali reálny náčrt vzniku konkrétnej vysokoškolskej ustanovizni. Organizačný výbor v zložení doc. ThDr. František Tondra, biskup spišský, Mons. Rudolf Baláž, biskup banskobystrický, vdp. Mgr. Alojz Kostelanský, farár ružomberký a dekan liptovský, prof. RNDr. Pavol Kluvánek, CSc., prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc., Ing. Radislav Kendera, MUDr. Lubo Javorka, Julián Helko, prof. PhDr. Eduard Gombala, CSc., doc. RNDr. Anton Hajduk, DrSc., Ing. Staislav Trnovec, CSc. (zúčastnil sa dvoch rokovaní), PaedDr. Milan Ligoš, CSc. (začal sa zúčastňovať od druhého zasadnutia) už v prvej polovici roka 1995 mal celú problematiku ujasnenú, a tak na podnet Konferencie biskupov Slovenska, spišský biskup Mons. doc. ThDr. František Tondra oficiálne požiadal rektora Trnavskej univerzity prof. RNDr. Antona Hajduka, DrSc., aby sa univerzita podujala na zriadenie výhradne katolíckej vysokoškolskej inštitúcie. Žiadosti bolo vyhovievané a po rôznych prekážkach 29. júna 1995 v Trnave bola podpísaná Zriaďovacia listina pre Pedagogický inštitút sv. Ondreja Trnavskej univerzity v Ružomberku. Za Konferenciu biskupov Slovenska ju podpísal Mons. ThDr. František Tondra, sídelný biskup spišský, v ktorého diecéze sa škola nachádza a predseda KBS Mons. Rudolf Baláž, sídelný biskup banskobystrický. Slávnostná výmena listín medzi Konferenciou biskupov Slovenska a Trnavskou univerzitou sa uskutočnila v ten istý deň v kaštieli v Dolnej Krupej s tým, že Pedagogický inštitút sa zriaďuje k 1. júlu 1995. Za Konferenciu biskupov Slovenska sa na slávnostnom akte zúčastnili: jej predseda a banskobystrický biskup Mons. R. Baláž a Mons. doc. ThDr. F. Tondra, biskup spišský, za Trnavskú univerzitu jej rektor prof. RNDr. Anton Hajduk,

DrSc., prorektor prof. H. J. Félix, J. Litva, SJ, prorektor prof. PhDr. Bohuslav Novotný, DrSc., kvestor Ing. Jozef Vančo, dekan Pedagogickej fakulty doc. RNDr. Ján Drdúl, CSc., za Ružomberok ružomberký farár a liptovský dekan Mgr. Alojz Kostelanský, ako aj novovymenovaný riaditeľ Pedagogického inštitútu sv. Ondreja prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc., i novovymenovaný tajomník Ing. Radislav Kendera. Pedagogický inštitút sv. Ondreja začal svoju činnosť v priestoroch Farského úradu rímskokatolíckej cirkvi v Ružomberku 1. augusta 1995. Práca začala trojčlenná skupina – prof. RNDr. J. Ďurček, Ing. R. Kendera a I. Bajčiová – za veľkej pomoci ružomberkého farára A. Kostelanského a otca biskupa F. Tondru. K nim sa pridal aj Dr. Milan Ligoš, CSc. Príprava prijímacích pohovorov sa začala v priestoroch fary. Mala závažné tempo a už 23. augusta 1995 sa pracovníci školy presťahovali z farského úradu do nových priestorov v Mladej generácii (už aj s ďalšou pracovníčkou – študijnou referentkou Jolanou Stanovskou). Po zasadnutí Rady školy 25. augusta 1995, na ktorom boli členovia z celého Slovenska, uskutočnili sa v dňoch 5. až 8. septembra 1995 prijímacie skúšky, zápis sa potom konal 22. septembra a riadne vyučovanie podľa schváleného učebného plánu sa začalo 25. septembra 1995.

Z INŠTITÚTU FAKULTA SV. ONDREJA

Uskutočnili sa kroky, ktoré mnohí považovali za nemožné. Slovensko dostalo prvú inštitúciu na výchovu kresťanských pedagógov a Ružomberok, napriek všetkému, sa stal sídlom tejto celoslovenskej inštitúcie. Dnes je jediným slovenským mestom, kde okrem predškolského, základného a stredného školstva je možné aj vysokoškolské vzdelávanie v katolíckom duchu. Po vzniku Pedagogického inštitútu sv. Ondreja pri Trnavskej univerzite so sídlom v Ružomberku, všetci priaznivci tomuto vedeckopedagogickému pracovisku priali, aby čo najskôr dosiahlo potrebnú úroveň na vznik fakulty. Po jednoročnom pôsobení sa tak skutočne aj stalo. Riaditeľ Pedagogického inštitútu sv. Ondreja prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc., 6. novembra 1996 požiadal, za prítomnosti členov vedenia inštitútu (Ing. Radislava Kenderu a doc. Milana Ligoša), senát Trnavskej univerzity o transformáciu na fakultu. Na základe odôvodnenia senát, uznesením podľa § 10 zákona č. 172/1990 Zb. rozhodol, zriadiť Katecheticko-pedagogickú fakultu sv. Ondreja so sídlom v Ružomberku. Išlo o plne samostatne fungujúcu vysokoškolskú inštitúciu, ktorá bola organickou súčasťou Trnavskej univerzity. Vznikom Katecheticko-pedagogickej fakulty sv. Ondreja sa zavŕšila jedna z etáp budovania akademickej pôdy v Ružomberku. Po premene Pedagogického inštitútu sv. Ondreja bolo potrebné

vykonať viacero aktov, zásluhou ktorých došlo k zabezpečeniu formálneho aj praktického naplnenia tejto skutočnosti. Prvým krokom boli voľby do Akademického senátu Trnavskej univerzity, ale aj do Akademického senátu samotnej fakulty. Novozvolený slobodný akademický orgán – Akademický senát Katecheticko-pedagogickej fakulty sv. Ondreja v Ružomberku – mohol si zvoliť najvyššieho predstaviteľa fakulty, ktorým je dekan. Predstavovanie kandidátov a aj samotná voľba dekana sa uskutočnila 11. decembra 1996. V tajných voľbách bol za prvého dekana fakulty zvolený dovtedajší riaditeľ Pedagogického inštitútu sv. Ondreja prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc. Ružomberok sa tak po prvýkrát stal sídlom významného vysokoškolského funkcionára. Na návrh dekana potom Akademický senát fakulty volil prodekanov, ktorými sa stali: pre oblasť zahraničných stykov JCDr. Róbert Brtko, pre oblasť rozvoja, vedy a výskumu prof. RNDr. Pavol Kluvánek, CSc., pre oblasť pedagogickú PaedDr. Milan Ligoš, CSc. Voľbou samostatných orgánov a schválením štatútu sa Katecheticko-pedagogická fakulta sv. Ondreja kreovala na plnohodnotnú fakultu Trnavskej univerzity. Po vzniku KPI sv. Ondreja a KPF prichádzali do Ružomberka pôsobiť veriaci profesori z iných slovenských univerzít. Prof. Novotná z Trnavy, prof. Gombala z Banskej Bystrice, prof. Sabol z Prešova a samozrejme i vyučujúci zo seminárov na Spiši a Banskej Bystrice.

KATOLÍCKA UNIVERZITA

V školskom roku 1996/1997 pribudlo na území mesta aj textilné vysoké školstvo. Pôvodne malo byť prvé. Hneď po roku 1989 sa totiž nové vedenie mesta snažilo mať na svojom území vysokú školu textilného typu, a tým vyplniť medzeru tohto druhu v slovenskom vysokom školstve. Podarilo sa to však až v spomínanom roku s pomocou Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach a Strednej priemyselnej školy textilnej v Ružomberku, vo forme detašovaného pracoviska. Významnou mierou k tomu prispeli Ing. Pavol Lizák, ktorý sa stal vedúcim pracoviska a Mgr. Róbert Bardy, riaditeľ strednej textilnej školy, s celoslovenskou pôsobnosťou v Ružomberku. Vzniklo i s podporou Vysoké školy technickej v Liberci – fakulty textilnej, ktorá bola zároveň odborným garantom štúdia. Pracovisko zabezpečovalo štúdiom v odbore textilná technológia, návrhárstvo a priemyselný dizajn. V roku 1997 Katecheticko-pedagogická fakulta (KPF) sv. Ondreja Trnavskej univerzity v Ružomberku prešla do zväzku Žilinskej univerzity. KPF, ktorá teda vznikla v rámci Trnavskej univerzity, musela po zriadení krajov a krajských univerzít v. Mečiarom prejsť do Žilinskej univerzity, ktorá mohla fakultu lepšie materiálne podporovať ako Trnavská →

Slávnostné otvorenie Katecheticko-pedagogického inštitútu pri Trnavskej univerzite v Ružomberku.

a následne nebránila vzniku samostatnej KU v Ružomberku. V jej čele opäť stál prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc., tajomníkom bol Ing. Radislav Kendera a prodekanmi PaedDr. Milan Ligoš, CSc., a ThLic. Lubomír Pekarčík (1998). V tomto roku začala platnosť novely zákona na vznik konfesijných vysokých škôl. To umožnilo neskôr vznik Katolíckej univerzity, ako neštátnej vysokej školy s obmedzenou podporou štátu. V roku 1999 pracovalo vedenie školy v zložení prof. RNDr. Pavol Kluvánek, CSc. – dekan, doc. PaedDr. Milan Ligoš, h. doc. RNDr. Marián Janiga, CSc., ThDr. Lubomír Pekarčík, PhD. – prodekan, a Ing. Radislav Kendera – tajomník. V tomto roku ocenil prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc., pápež Ján Pavol II. vysokým vyznamenaním – Rytier rádu sv. Gregora Veľkého. V dňoch 2. – 4. 9. 1999 na vedeckej konferencii usporiadanej pri 180. výročí založenia Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule, za účasti významných hostí z domova i zo zahraničia, spišský diecézny biskup Mons. František Tondra, vyhlásil Katecheticko-pedagogickú fakultu v Ružomberku za jeho pokračovateľa. V tom čase sa prof. Mária Novotná stala predsedníčkou Rady vysokých škôl, a z tejto pozície mohla ovplyvňovať aj tvorbu legislatívy vysokých škôl. Pri tvorbe nového vysokoškolského zákona navštívila parlament a na jej návrh bola do zákona prijatá aj možnosť konfesijných vysokých škôl, čo umožnilo neskôr vznik KU, ako neštátnej vysokej školy, čo presadzoval najmä biskup R. Baláž, vtedajší predseda Konferencie biskupov Slovenska. Všetko smerovalo k cieľu, ktorý sa začal naplňovať 10. mája 2000, keď vyšiel zákon NR

SR o zriadení Katolíckej univerzity v Ružomberku s účinnosťou od 1. júla 2000, ako neštátnej vysokej školy. Ale to by už bola ďalšia kapitola.

Biskupská konferencia (KBS) v predchádzajúcom období viackrát zdôrazňovala potrebu existencie takéhoto typu školy na výchovu budúcej katolíckej inteligencie. Dozrel čas, a aj podmienky (Jubilejný rok, návšteva Svätého otca na Slovensku, chcenie KBS a pod.) aby bola založená Katolícka univerzita. Univerzity tohto typu patria vo všetkých krajinách, kde sa nachádzajú, k najlepším vzdelávacím inštitúciám. Popri viacerých spomínaných ľuďoch z Ružomberka a z KBS, bol motorom vzniku neskorší minister školstva (vtedy štátny tajomník) Martin Fronc a predkladateľmi zákona na 28. schôdzi NR SR 21. – 22. marca 2000 boli Pavol Hrušovský, František Mikloško a Július Brocka. Zákonom č. 167/2000 Z. z. 2000 o zriadení Katolíckej univerzity v Ružomberku sa zrodila Katolícka univerzita v Ružomberku. Začala pôsobiť od 1. júla 2000. Slávnostné otvorenie Katolíckej univerzity v Ružomberku, so slávnostnou hosľubou (celebroval ju Ján Chryzostom kardinál Korec) a požehnaním insígní, sa konalo 20. septembra 2000. Súčasne bola zriadená Filozofická a Pedagogická fakulta v Ružomberku. Zriaďovateľom KU bola KBS a v tom čase išlo o jedinú neštátnu univerzitu na Slovensku (neskôr sa stala verejnou vysokou školou – univerzitou). Nasledoval vznik Teologickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (so sídlom v Košiciach), ktorá bola založená podľa zá-

kona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov zriaďovacou listinou rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku vydanou dňa 1. júla 2003 a dekrétom Kongregácie pre katolícku výchovu.

Na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie vlády SR zo dňa 1. júna 2005, po prerokovaní v Kolégiu rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku dňa 15. júna 2005 a schválení Akademickým senátom KU v Ružomberku dňa 27. júna 2005 v zmysle paragrafu 10, ods. 4 zákona NR SR č. 131/2002 Z. z. a čl. 15, ods. (3) Štatútu Katolíckej univerzity, rektor KU v Ružomberku dňom 1. 7. 2005 zriadil Fakultu zdravotníctva so sídlom v Ružomberku. Fakulty KU majú viacero detašovaných pracovísk na Slovensku.

Prvým rektorom sa stal Pavol Kluvánek, nasledoval Jozef Ďurček (obľúbený už ako riaditeľ resp. dekan predchodcov KU, ktorý sa pre zdravotné dôvody nestal aj jej prvým rektorom), ďalej to bol Boris Banáry, Tadeusz Zasepa, Jozef Jarab a v súčasnosti Katolícku univerzitu v Ružomberku vedie Jaroslav Demko. KU v Ružomberku je jedinou vysokou školou tohto typu na Slovensku resp. v bývalom Česko-Slovensku. Treba podčiarknuť, že Mesto Ružomberok podporovalo svoju účasť všetky významnejšie spoločenské akcie na KU a malo zastúpenie aj vo Vedeckej resp. Správnej rade univerzity.

KU v Ružomberku a mesto Ružomberok si pripomenuli 30 rokov od Novembra 89

Rok 2019 rezonuje v celej našej spoločnosti i v susednej Českej republike pripomínajúc si začiatku demokratizačného procesu v bývalom Česko – Slovensku a ukončením desaťročia budovania socialistického režimu. 17. novembra 1989 sa podľa historického ponímania začala Nežná resp. Zamatová revolúcia, známa aj ako November 89. Hlavné okolo predmetného dátumu sa sústreďujú rôzne aktivity smerujúce k pripomínaniu a ucteniu si spomínanej udalosti.

Pred 30 rokmi sa na námestiach po celom Československu proti totalite spojili ľudia bez rozdielu veku, farby pleti, či náboženského vyznania. Zavládla eufória zmeny. Pokojnou cestou verejnosť dokázala poraziť zlo v podobe nepopulárneho režimu a vďaka tomu nastala cesta budovania demokracie a slobody. V rámci spomienky na tieto udalosti Katolícka univerzita v Ružomberku v spolupráci s mestom Ružomberok uskutočnila viaceré spomienkové sprievodné podujatia, ktoré sa zavŕšili účasťou rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku doc. Ing. Jaroslava Demka, CSc., na základe pozvania Predsedu vlády Slovenskej republiky Petra Pellegriniho, na slávnostnom koncerte v Slovenskom národnom divadle (v nedeľu 17. novembra 2019).

Jednotlivé akcie boli rozložené do viacerých dní, no ústredná spomienka bola naplánovaná na 12.11.2019. Študenti, učitelia, zamestnanci a návštevníci univerzitnej knižnice KU mali už v termíne 4. – 8. novembra možnosť vyjadriť svoje osobné názory a postoje k problematike slobody na „Stene slobody.“ Dňa 6.11.2019 sa na Filozofickej fakulte KU uskutočnil Diskusný večer k 17. novembru 1989 za účasti viacerých protagonistov Novembra 89 v Ružomberku a historikov. Medzi prítomnými sa nachádzali Ján Benčík – vtedajší predseda Mestského koordináčneho výboru VPN, jeho členovia Juraj Ševčík, Fedor Polóni, Michal Kovačic, z historikov a spisovateľov Peter Dvorský, Anton Lauček či Peter Zmátko, ktorý diskusiu moderoval. Študenti si udalosti tej doby pripomenuli 7.11.2019 tradičnou Beániou KU v Kultúrnom dome Andreja Hlinku v Ružomberku. Hlavný spomienkový program sa však začal odvíjať 12. novembra 2019. Úvodom do celodenného maratónu sa

stala slávnostná sv. omša v Univerzitnej kaplnke sv. Alberta, ktorú celebrol Peter Olexák (spolucelebrantmi boli Róbert Slotka a Peter Volek) za slobodu a obeť predchádzajúceho režimu. Následne si delegácie KU na čele s rektorom KU Jaroslavom Demkom a mesta Ružomberok, pod vedením zástupcu primátora Michala Lazara, v spoločnosti protagonistov Novembra Jána Čarnogurského a Františka Mikloška, uctili November 89 položením spoločného venca pri Súsoší Slobody na Námestí Slobody v Ružomberku. Spomínané delegácie a hostia sa presunuli na ružomerskú Kalváriu, kde po prvý raz verejní predstavitelia vzdali hold pietnou spomienkou a položením kytíc na ich hroby, osobnostiam prenasledovaným pred novembrom 89, ležiacim na Hlavnom mestskom cintoríne v Ružomberku – Vladimírovi Uhlárovi, Kornelovi Smržíkovi, Dobroslavovi Pustajovi, Štefanovi Hasákovi, Ladislavovi Hanusovi

a pri Hrobke Spoločnosti Ježišovej. Odtiaľ sa program presunul do Siene rektorov na Katolícku univerzitu, kde sa v priestoroch rektorátu KU uskutočnilo očakávané spomienkové stretnutie (beseda) s hlavnými aktérmi Sviečkovej manifestácie i Novembra 89 - Františkom Mikloškom a Jánom Čarnogurským. V úvode odzneli príhovory rektora KU J. Demka a viceprimátora mesta Ružomberok M. Lazara. V prítomnej atmosfére, v plnej sále, sa prítomní dozvedeli množstvo doteraz nezverejnených informácií, ktoré doplnila bohatá diskusia. Akciu moderovali Katarína Matušková a Radislav Kendera. Potom nasledovalo stretnutie rektora KU so študentmi a odmeňovanie najlepších študentov KU pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva.

Po prvýkrát v histórii sa v priestoroch Univerzitnej knižnice KU konala vernisáž a bola sprístupnená výstava fotografií –

v spolupráci s Fotoklubom RK 1924 – s názvom „November 1989 v Ružomberku“ (červené podlažie) a putovná panelová výstava „Sviečková manifestácia 25. marca 1988“, v spolupráci s Ústavom pamäti národa (modré podlažie). Výstavy otvorili – riaditeľka UK KU Katarína Matušková a členovia vedenia Fotoklubu – predseda Štefan Ižo a Fedor Polóni. Vernisáž obohatili svojím hudobným vstupom študenti Katedry hudby PF KU: Jozef Mišenko skladbou Roba Grigorova a Kamila Peteraja Pocta Majakovskému a Veronika Pekárová skladbou Kataríny Knechtovej a Stanislava Štepku Sloboda je pierko. Program zakončil hodnotný koncert vo Výstavnej sieni KU, ktorý pripravila Katedra hudby PF KU pod vedením jej vedúcej Zuzany Zahradníkovej. V rámci koncertu vystúpili pedagógovia a študenti spomínanej katedry: Andrea Majtnerová, Alžbeta Popadáková, Kristína Magátová, Stefka Palovičová, Annamária Semaniková, Anna Podkopčanová, Silvia Timková, Peter Pekarčík, Martina Procházková, Monika Stacherová, Martin Jurčo, Jana Radvanská a Miriam Žiarna so skladbami domácich i svetových autorov. Záverom rektor KU poďakoval všetkým tvorcom a účastníkom za dôstojné pripomenutie si významného dejinného medzníka našej spoločnosti i za celodennú prezentáciu KU i mesta Ružomberok.

Radislav Kendera

BRATIA VO VIERE

Vzájomnú pomoc a spoluprácu veriacich v socialistickom bloku priblížila výstava BRATIA VO VIERE. Jej slávnostná vernisáž sa uskutočnila 11. decembra v priestoroch Univerzitetnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku za účasti veľvyslanca Poľskej republiky na Slovensku Krzysztofa Strzałku. Autorom výstavy bol František Neupauer – historik Ústavu pamäti národa, autor projektu Nenápadní hrdinovia v zápase s komunizmom a zároveň riaditeľ Nadácie Antona Srholca ANTONIO.

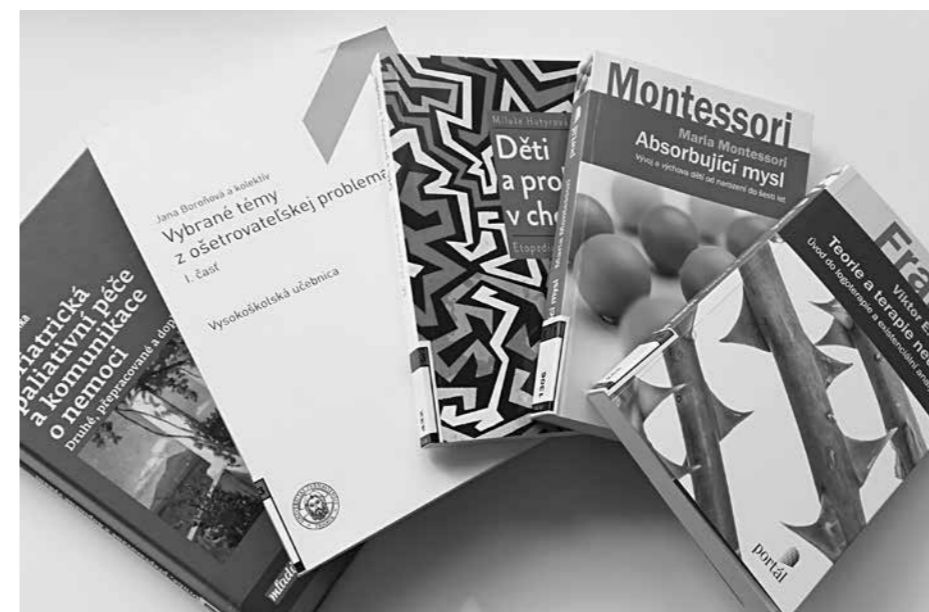
Výstava je výsledkom spolupráce Ústavu pamäti národa s poľským Inštitútom národnej pamäti a poľským veľvyslanectvom na Slovensku. Podrobne mapuje prenasledovanie veriacich na Slovensku i v Poľsku, aktivity podzemnej cirkvi, kňazov i rehoľníkov. Prostredníctvom fotografií a archívnych dokumentov predstavuje aktivity Hnutia Svetlo – Život i púte v Poľsku a na Slovensku. Výstava sa venuje aj vzťahu Jána Pavla II. k Slovákom, postupnému uvoľňovaniu neslobody vedúcemu k Sviečkovej manifestácii a následnému pokračovaniu spolupráce aj po roku 1989.

S uvedenou výstavou sme nepriamo nadviazali na prezentáciu knihy KURIÉRI BOŽIEHO SLOVA, ktorej autorom je Marian SZCZEPANOWICZ a na pôde Katolíckej univerzity sa uskutočnila v roku 2017. Kniha Kuriéri božieho slova s podtitulom Skúsenosť a dar je zbierkou svedectiev ľudí, ktorí v období komunizmu pašovali náboženskú literatúru a devocionálie cez poľsko-slovenské hranice. Táto, ako je v knihe uvedené: „vlakovo-ruksaková prenosná technika,“ bola skúsenosťou pre všetkých zúčastnených. Pre prijímateľov zásielok to bol dar. Pre človeka dnešnej doby je ťažké pochopiť, akému ohrozeniu boli vystavení Kuriéri božieho slova. Súčasťou vernisáže výstavy BRATIA VO VIERE bolo aj premietanie dokumentárneho filmu Stopy v snehu.

Návšteva Veľvyslanca Poľskej republiky na Katolíckej univerzite otvorila možnosti ďalšej spolupráce na poli kultúrnej diplomacie. V roku 2020 preto plánujeme v úzkej spolupráci s Veľvyslanectvom Poľskej republiky pokračovať aj v blížiacej sa spomienke na slovanského pápeža Sv. Jána Pavla II.

km

Rozšírenie portfólia informačných zdrojov nákupom odbornej literatúry vďaka FPU

Cieľom tohtoročného projektu grantovej schémy FPU (Fond na podporu umenia) so zameraním na akvizície knižníc bola informačná podpora vedy, výskumu a vzdelávania prostredníctvom nákupu odbornej literatúry, ktorá vychádza z požiadaviek cieľových skupín projektu a nosných vedných odborov (prírodné, lekárske a spoločenské vedy) Katolíckej univerzity.

Prínosom projektu bolo zvýšenie kvality služieb knižnice rozšírením portfólia kníh a počtu sprístupňovaných titulov, rovnako zvýšenie ich dostupnosti širšiemu okruhu registrovaných aj potenciálnych používateľov. Častou propagácie nových knižných titulov je zverejnenie ich zoznamu na webovej stránke Univerzitetnej knižnice v sekcii "Prírastky vo fonde UK KU", tematické výstavy z projektu zakúpených kníh v priebehu roka a označenie kníh vlepími textu: "Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia". V knižnom fonde KU tak pribudne z uvedenej dotácie viac ako 108 titulov a 150 exemplárov nových kníh z oblasti prírodných vied: 8 titulov (12 exemplárov kníh); z oblasti lekárskeho vied: 36 titulov (61 exemplárov kníh); z oblasti spoločenských vied: 31 titulov (44 exemplárov kníh); z oblasti humanitných vied: 16 titulov (16 exemplárov kníh) a z beletrie: 17 titulov (17 exemplárov kníh).

km

VŠETKY AKTUÁLNE INFORMÁCIE O DIANÍ V UK KU NÁJDETE NA:
uk.ku.sk a na Facebooku

KU pozýva na podujatia

REPREZENTAČNÝ PLES KU

25. januára 2020 o 19:00 hod. sa uskutoční Reprezentačný ples Katolíckej univerzity v Ružomberku vo Veľkej dvorane Hotela Kultúra v Ružomberku. Srdečne pozývame všetkých pedagógov, zamestnancov, študentov a priaznivcov univerzity.

NEDEĽA KU

26. januára 2020 budeme na celom Slovensku sláviť Nedeľu Katolíckej univerzity v Ružomberku. Táto nedeľa je oficiálne vyhlásená aj za Biblickú nedeľu. Centrálnym miestom slávnostnej svätej omše bude Kostol Najsvätejšej Trojice v Bratislave, ktorý spravuje Spoločnosť

Ježišova. Slávnostnej svätej omši o 18:00 hod. bude predsedáť bratislavský arcibiskup a predseda Konferencie biskupov Slovenska, Mons. Stanislav Zvolenský. Na túto slávnosť vás srdečne pozývame.

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Aj tento rok sa 4. februára 2020 otvoria pre záujemcov o štúdium, ale aj širokú verejnosť brány Katolíckej univerzity v Ružomberku na všetkých jej štyroch fakultách – Filozofickej fakulte, Pedagogickej fakulte, Teologickej fakulte a Fakulte zdravotníctva.

FILMOVÁ PREHLIADKA

19. februára 2020 sa v Kine Kultúra v Ružomberku uskutoční filmová prehliadka Ružomberok – univerzitné mesto:

16:00 hod. – 869 dní
(film o výstavbe UK KU)

16:35 hod. – Síla bratstva

(film bohoslovcov spišského seminára)

16:45 hod. – Pán rektor
(film o T. Zasepovi)

18:00 hod.

Made in Ružomberok
(slávnostná premiéra)

MOBILITY

SKÚSENOSTI Z ERASMU

Volám sa Ondrej a som doktorandom na Teologickej fakulte KU. V krátkosti by som chcel napísať pár postrehov z mojich zahraničných pobytov, ktoré som mohol zrealizovať vďaka štipendiám z európskeho programu Erasmus+. Tento príspevok chcem adresovať najmä tým študentom, ktorí majú možnosť podať si prihlášku na Erasmus, no stále váhajú.

Počas leta 2019 som sa zúčastnil dvojmesačnej stáže na Slovenskej katolíckej misii v nemeckom Mníchove. Prvú skúsenosť s programom Erasmus som však mal ešte počas bakalárskeho štúdia. Išlo o semestrálne štúdium na univerzite – Università

Cattolica del Sacro Cuore – v Miláne. Hoci by som mohol na základe mojich zážitkov z týchto dvoch pobytov napísať obsiahlu slohovú prácu, obmedzím sa len na niektoré motivačné informácie:

1. Jednou z prvých prekážok na ceste za Erasmusom je vyplnenie prihlášky a zaobstaranie všetkých ostatných dokumentov.

Tento proces bol aj pre mňa (pri podávaní prvej prihlášky) veľmi náročný, ale späťne môžem konštatovať:

a) Vyhradil som si na to málo času a riešil som to na poslednú chvíľu – ako to ob-

vykle riešia všetci študenti. Výsledkom je ale zbytočný stres, ktorý by vôbec nemusel byť.

b) Všetko čomu som nerozumel my ozrejmili Erasmus koordinátorky našej univerzity. Sú naozaj veľmi trpezlivé a nápomocné. Ich konzultácie som využil opakovane, či už mailom, telefonicky alebo osobne.

c) Celý plán vycestovať som hneď na začiatku predstavil aj u vyučujúcich, s ktorými som bol v kontakte pri mojom bežnom štúdiu. Jednak som sa s nimi vedel dohodnúť na podmienkach „dobehtutia“ predmetov dopredu a jednak my aj vedeli poradiť, aké predmety si naplánovať na zahraničnej univerzite, ktorú krajinu a ktorú univerzitu si zvolím vzhľadom na môj študijný odbor, atď.

Množstvo potrebných papierov sa Vám bude zdať nekonečné, ale ak si porovnáte čas, ktorý ich vybaveniu venujete a jedinečnú skúsenosť, ktorú si z Erasmus odnesiete, mýtus o nekonečných formulároch potrebných na získanie štipendia sa rozplynie.

2. Nikto, kto zažil Erasmus a pristupoval k nemu zodpovedne vám nepovie, že to bolo bezproblémové.

Keď som bol na semester v Miláne, býval som na byte so šiestimi talianmi zo 4 rôznych talianskych regiónov. Jeden bol kuchár, jeden učiteľ taliančiny, ďalší bol vedec a ostatní boli študenti. Bolo to pestré a dokonca ideálne vzhľadom na to, že som sa chcel zdokonaľiť v taliančine. Každý večer však pri cestovinách diskutovať o talianskej literatúre, kultúre alebo o bežných zážitkoch, nebolo vôbec jednoduché.

Na univerzite v Miláne som chodil len na štyri predmety. Vyučovali ich tí najlepší milánski profesori. Každý jeden bol úplne zaniatený v problematike, ktorej sa venoval. Hodiny boli fantastické. Po dvoch dňoch som zistil, že stíham alebo počúvať, alebo si písať poznámky. Udržanie pozornosti ma stálo veľa úsilia. Nehovoriac o kvante nových informácií z prednášok, ktoré som si vybral a novej slovnej zásoby, ktorú som vôbec nepoznal. Nezabudnem na môjho profesora islamistiky, ktorý mi pri skúške po-

vedal: „Nechápem, ako to, že Slovák prišiel do Talianska, aby sa po taliansky učil o náboženstve z arabských krajín“.

Všetky tieto ťažkosti ale veľmi efektívne prispeli k tomu, že som asi po mesiaci a pol prekonal jazykový blok a po návrate z Erasmus som bol takmer o dva jazykové levely vyššie v taliančine. A podobne to bolo na stáži v Mníchove: hoci som pracoval na slovenskej misii a nebol som nútený učiť sa nemecký jazyk, využíval som OLS – online jazykovú podporu, ktorú po prihlásení na Erasmus získate. Kombináciou vlastného úsilia, online jazykovej podpory a snahy nadviazať základné konverzácie v obchode, alebo na ulici, sa mi podarilo získať základy v nemčine, ktorú som predtým vôbec neovládal.

3. Financie.

Asi málo kto z nás bude mať po vysokej škole takého zamestnávateľa, ktorý nám dá peniaze na pobyt v zahraničí, pri ktorom sa zdokonalíme v cudzích jazykoch, uvidíme nové krásne miesta, ochutnáme zahraničnú kuchyňu, získame zahraničné kontakty, naučíme sa veľa o živote a vďaka ktorému sa staneme väčšími odborníkmi vo svojom odbore... To všetko granty Erasmusu naozaj ponúkajú. Aj keď v rôznych krajinách a v rôznych mestách sú výdavky rôzne. Napríklad zatiaľ čo štipendium v Miláne mi pred piatimi rokmi pokrylo iba asi 70% mojich nákladov, na stáži v Mníchove som mal dosť peňazí aj na výlety. Akokoľvek, grant pokryje veľkú časť vašich nákladov a bez neho by bolo vycestovanie na vlastné náklady a na taký dlhý čas omnoho nákladnejšie.

V závere by som moje skúsenosti s programom Erasmus+ zhrnul takto: spravili ma odvážnejším, prispôsobivejším, profesionálnejším, zručnejším, komunikatívnejším a otvorenejším. Len dvakrát mi počas vysokoškolského štúdia okolnosti dovoľovali ísť na Erasmus a dvakrát som aj išiel a vôbec neľutujem. Bolo to náročné, ale zároveň tak jedinečné, že som veľmi vďačný, že som mohol vycestovať. Porozmýšľajte, poraďte sa s Erasmus koordinátormi, prihláste sa a zažite to na vlastnej koži.

Ako prežívajú vianočné a novoročné sviatky Gruzínci, Poliaci, Srbi a Ukrajinci

Účastníci podujatia boli obdarovaní mikulášskymi balíčkami.

Dva dni pred sviatkom Sv. Mikuláša usporiadal Referát pre zahraničné vzťahy a mobility KU podujatie pre všetkých zúčastencov, osobitne pre domácich a zahraničných poslucháčov. „*Katolícka univerzita v Ružomberku je aktívna v medzinárodných vzťahoch, internacionalizuje domáce prostredie aj tým, že cez neformálne stretnutia umožňuje členom akademickej obce dozvedieť sa viac o kultúre, zvykoch a živote v bližších i vzdialenejších krajinách. Týmto stretnutím sme im chceli priblížiť slávenie*

Vianoc a Nového roka v krajinách našich poslucháčov pochádzajúcich z Gruzínska, Poľska, Srbska a Ukrajiny“, priblížila univerzitná koordinátorka pre mobility Erasmus+ Michaela Moldová Chovancová.

Podujatie sa nieslo v uvoľnenej atmosfére. Zahraniční študenti porozprávali, čo je pre nich dôležité počas týchto sviatkov. Domácim poslucháčom a zahraničnej výskumníčke priblížili svoje tradície aj cez hudbu a fotografie. Tí sa tak dozvedeli,

že dvanásťhodová večera, ktorá je charakteristická pre poľskú a ukrajinskú kultúru symbolizuje dvanásť apoštolov. V Gruzínsku vítajú Vianoce rozsvietenými sviečkami v oknách, pričom im príbýtky zdobia tradičné čičilaky (vianočné stromčeky z lieskového dreva, ktoré podľa tradície pripomínajú bradu Sv. Bazila Veľkého). V Srbsku si dary dávajú na Nový rok a typickým vianočným jedlom je česnica (druh chleba obsahujúci mince). Chlieb si rodina rozdelí a kto nájde mincu, ten bude mať úspešný nadchádzajúci rok. „*Minulý rok som mincu našla v chlebe ja a môj rok 2019 bol naozaj úspešný, mohla som sa zúčastniť študijného pobytu Erasmus+ v Ružomberku*“, povedala Jovana Nikodinović z University of Belgrade. O slovenských zvykoch rozprávali pracovníci referátu, ktorí účastníkov obdarovali mikulášskymi balíčkami.

Stretnutie ukončili zaspievaním koledy Tichá noc, pravdaže, po slovensky. Napriek odlišnosti vo zvykoch a tradíciách, prezentovaných národov, sa jednota prejavila v záujme o svetlo a pokoj.

ŠTUDENTI ZO ZAHRANIČIA ROBIA RUŽOMBEROK KOZMOPOLITNÝM

V zahraničí študujú na vysokej škole, ale prostredníctvom grantových schém Európskej únie majú možnosť vybrať si školu v inej krajine, kde strávia semester. Takíto študenti prichádzajú každého pol roka aj do Ružomberka na Katolícku univerzitu (KU).

„Erasmus ponúka veľa možností, ale chcela som sa vyhnúť veľkým krajinám a mestám. Výber sa zúžil na Slovinsko a Slovensko. Slovinsko ma bolo ochotné akceptovať až v letnom semestri, a tak bolo rozhodnuté,“ opisuje Lotyška Evelina, ako ju osud zavial k nám. Anglicky hovorí bez najmenších zakolísaní, jej alma mater je Riga Stradiņš University, asi najprestížnejšia lotyšská univerzita, a nie je kresťanka. Prečo teda KU v Ružomberku?

„Lebo ste malé mesto, blízko hôr, v prírode, všade je blízko. Chcela som byť tak trochu na vidieku,“ vysvetľuje 22-ročná Evelina, čoskoro bakalárka rehabilitácie a fyzioterapie.

Rovnaké dôvody uvádza aj Španiel Javier, študent ošetrovateľstva. Ako keby sa dohodli. Spolu s Evelinou už stihli navštíviť Vysoké Tatry, dokonca vyšli už aj na Východnú Vysokú. „Na Slovensku som mal na výber Bratislavu a Ružomberok. Mám rád hory, turistiku, a to sedí na Ružomberok. A v Bratislave by som stretol asi veľa Španielov. Chcel som hovoriť v angličtine, zlepšiť sa v jazyku a spoznať kultúru, ktorá nie je tak medzinárodná ako v hlavnom meste,“ ozrejmuje detaily svojich dôvodov 19-ročný rodák z Avily pri Madride.

Jovana je z Kraljeva v Srbsku. V Belehrade študuje slovenský jazyk. A nie, nemá žiadne korene u nás, ani kontakty s krajanmi Slováckmi z Vojvodiny. „Bol to taký risk. Nevie, prečo som si vybrala slovenčinu, ale páči sa mi. Čoskoro si musím pribrať druhý slovanský jazyk, zrejme to bude ruština,“ prezrádza 21-ročná študentka slovenčiny na filozofickej fakulte.

„Veľmi sa mi páči vaša univerzitná knižnica. Našla som tam všetky materiály, ktoré som potrebovala, v angličtine. Ale aj ľudia sú tu príjemní. V administratíve, učiteľia i študenti. Vždy, keď niečo potrebujem, nájde sa niekto, kto mi pomôže,“ zveruje sa 20-ročná študentka psychológie Gvantsa z Ilia State University v Gruzínsku. →

Javier zo Španielska.

Gvantsa z Gruzínska.

Priznáva, že s jazykom je to na ulici niekedy problém, ale v škole sa s jazykovou bariérou zatiaľ nestretla. Jej obľúbené slovenské slovo je zmrzlina. „Mám rada komunikatívnych, usmievaných ľudí, ktorí chcú pomôcť. A zatiaľ tu takých stretávam. Jedna pani kvôli mne dokonca googlila gruzínske výrazy, aby som jej rozumela,“ smeje sa optimisticky naložená Gvantsa.

To Jovana s jazykom problém nemá. Po slovensky dokáže hovoriť, a azda ešte lepšie píšeť. „Mám tu rada všetko. Škola je pekná, moderná, ľudia sú nápomocní. Lepšie ako u nás. Chceme sa tu vrátiť, doštudovať a zostať tu navždy. Viem, že to znie divne, ale naozaj som zatiaľ nemala žiaden problém,“ udivuje svojou rozhodnosťou Jovana.

Evelina a Javier jazykovú bariéru pociťujú, no berú to pragmaticky. „Je vidieť, že ľudia majú problém s jazykom. Keď spustím, najprv sa zľaknú, hlavou im prebehne kto som, čo chcem a prečo som tu. Ale vždy sa snažia nejakú mi pomôcť a sú veľmi milí. Praxujem v nemocnici. Snažím sa byť stále v skupine so študentmi a lekármi, ktorí vedú anglicky, lebo nie vždy sa dokážem dohodovať. Ťažko sa potom získava dôvera, keď vás ľudia nepoznajú a nerozumejú vám,“ vysvetľuje mladá Lotyška. „Jedinú vec, čo by som zmenil, je, aby ste lepšie hovorili po anglicky. Ľudia sú tu milí, pomáhajú nám, a to oceňujem. Mám niektorých učiteľov, ktorí hovoria anglicky. Ale ja potrebujem hovoriť aj s pacientmi, sestričkami, doktormi, a tí jazyk väčšinou nevedia. Boja sa komunikovať. Dokonca aj tí, čo dačo vedú, nehovoria, lebo si myslia, že je to slabé a hanbia sa. A ešte by ste mohli viac tancovať. Keď ideme večer von, všetci len sedia a pijú. V Španielsku sa najprv tancuje, až potom sa niečo vypije. Tu nie je kde tancovať,“ smeje sa budúci ošetrovateľ Javier.

Obaja hrajú futbal. Evelina aj za dievčenský tím Dinamo Riga. Aby nevypadla z tréningu, šla sa spýtať do dievčenského MFK Ružomberok, či ju na tri mesiace vezmú. Popri škole má teraz už aj tréningy.

Ak nemeškajú, stále chodia peši. „Ružomberok je malý, všetko je dostupné peši, mám pocit, že tu nie je ani žiadna kriminalita a cítim sa bezpečne. Ale nerozumiem, prečo tu nefungujú semaforey na priechodoch pre chodcov, a tiež, prečo vodiči nezastavia, keď stojíte pri priechode. Prejsť cez cestu je často riskantné,“ zdôverí sa Evelina.

Javierovi sa páči, že všade je veľa detí a rodičia sa s nimi neboja hrať kdekoľvek vonku. Doma to vraj nevidí. Usudzuje, že tu musí žiť veľa mladých rodín. Len slová chvály má na cestovanie vlakmi zadarmo: „V Španielsku cestujete, len keď naozaj musíte, lebo je to drahé. U vás to je skvelé. Študenti môžu cestovať, spoznávať krajinu, ľudí, zažiť množstvo nových vecí, stačí len chcieť. Veľmi sa mi to páči.“ Okrem Tatier už Erasmus študenti boli v Bratislave, Košiciach aj Prahe.

Jednému ale nerozumie: „Prečo školy, nemocnice a všetko začína fungovať už o siedmej hodine? Keď ráno cestujem o pol siedmej na prax a autobus je plný detí s taškami, vravím si, Bože môj, kam tak skoro ráno všetci cestujú, to nie je možné.“ Evelina dodáva, že ľudia akoby si odžili deň už ráno a poobede ich niet. U nich chodia na prax do nemocnice až na deviatu.

Aj napriek niektorým negatívam, ani jeden z nich nie je z výberu školy či mesta sklamaný. Práve naopak. Ich dojmy a pocity sú pozitívne. Môžu za to predovšetkým priateľskí ľudia. Za všetkých to zhrnula stále usmievaná Gruzínka Gvantsa: „Ružomberok is full of love.“

Peter Kravčák

Foto: Jaroslav Moravčík

Text publikovaný so súhlasom redakcie Ružomerského magazínu.

PRIHLASOVANIE PRE ŠTUDENTOV ERASMUS+ KA103

Študenti sa majú možnosť zapojiť do programu Erasmus+ a ďalší akademický rok stráviť v zahraničí na partnerskej univerzite, absolvovať stáž alebo stáž absolventa vo firme, v neziskovej organizácii, nemocnici, škole...

Úspešným uchádzačom bude pridelený finančný príspevok na náklady spojené s pobytom v zahraničí.

Termín, do ktorého je potrebné podať prihlášku je **19. 3. 2020**.

PODROBNOSTI NÁJDETE NA:
medzinarodnevztahy.ku.sk

Zážitkové semináre v Poradenskom centre KU

Schopnosť efektívne komunikovať je jednou z najzákladnejších a najdôležitejších sociálnych zručností človeka. Komunikácia má v živote človeka nesmierny význam. Je prostriedkom jeho kontaktu s inými, prostriedkom získavania informácií, dorozumievania sa medzi ľuďmi či prostriedkom interakcie a vzájomných vzťahov.

Dôležitosť komunikácie si uvedomujeme aj v Poradenskom centre (PC), preto sme počas zimného semestra pripravili cyklus zážitkových seminárov zameraných práve na oblasť komunikácie.

Život so sebou prináša rôzne situácie, aj také, ktoré nie je také jednoduché odkomunikovať. Môže ísť o urážky, neobjektívnu kritiku, agresívne prejavy, konflikty alebo iné slovné útoky. V mnohých situáciách nedokážeme vždy vhodne reagovať – pretože nás to nikto nenaučil. Často zostávame zaskočení, keď na nás niekto zvýši hlas, kritizuje našu prácu alebo sa snaží nami manipulovať. Vyžaduje si to lepšie

porozumenie seba i druhých, sebakontrolu a samozrejme tréning.

Počas zážitkových seminárov sme študentom predstavili rôzne postupy, techniky a odporúčania, ako môžu v jednotlivých náročných situáciách reagovať a odkomunikovať ich ku svojej vlastnej spokojnosti. Verím, že tréningom napr. asertívnej komunikácie sa nám to čiastočne podarilo.

V priebehu semestra sme sa venovali témam: Ako presvedčivo, zrozumiteľne a pôsobivo prezentovať, Ako nájsť pohotovo správne slová v každej situácii, Techniky komunikačnej sebaobrany či Techniky asertívnej komunikácie.

Pri výbere tém sme nemohli opomenúť ani *online komunikáciu*, ktorá je medzi mladými ľuďmi veľmi populárna. Internet úplne zmenil model komunikácie medzi ľuďmi. Dokáže umožniť jednoduchú komunikáciu s blízkymi aj na opačnej strane zeme, ale zároveň ponúka aj mnoho nástrah. Cie-

lom seminára bolo preto pripomenúť študentom, aby mysleli na jednu aj na druhú „stranu mince“.

V letnom semestri plánujeme v zážitkových seminároch pokračovať. Tentokrát sa zameriame na problematiku vzťahov. Už teraz všetkých študentov srdečne pozývame!

Martina Šavolová

SLEDUJ NÁS AJ NA:
poradna.ku.sk

Aktivity v Poradenskom centre KU pre študentov 3. veku

Na Katolíckej univerzite študujú aj študenti 3. veku, ktorí sú veľmi aktívni, nadšení pre štúdium a horliví k novým informáciám. Spolupráca s nimi je zážitkom a obohacujúcim pre obidve strany, ako pre študenta UTV, tak aj pre vyučujúceho alebo zamestnanca univerzity. Ich záujem a snaha dozvedieť sa niečo nové a diskutovať na mnohé témy len potvrdzujú naše presvedčenie, že na univerzite majú svoje miesto.

Aj nás v Poradenskom centre teší spolupráca so študentami UTV a preto sme pre nich pripravili aktivity, štvrtkové popoludnia, kde sa spoločne rozprávame o rôznych témach, vlastných skúsenostiach a praktickými technikami trénujeme nové zručnosti.

Prvé spoločné popoludnie bolo venované jednoduchým cvičeniam pre zdravú chrbticu a lepšiu pohyblivosť, kde mohli študenti získať nové vedomosti o tom, ako môže nezdravý pohyb negatívne pôsobiť na náš

pohybový aparát a vyskúšať si rôzne techniky na problémové a bolestivé partie. Taktiež mohli diskutovať na rôzne témy, ktoré ich v oblasti zdravého cvičenia zaujímajú spolu so študentkou fyzioterapie Luciou Pilkovou.

Ďalšou témou nášho spoločného stretnutia bola Relaxácia ako spôsob regenerácie a uvoľnenia. Pripomenuli sme si ako je dôležité nájsť si čas na seba, na oddych a aký má vplyv na náš organizmus správne dýchanie a relaxácia. Stretnutie sme ukončili praktickým nácvikom relaxácie a dopriali sme telu príjemný odpočinok.

Posledné stretnutie tento rok sme chceli ukončiť trochu v zábavnejšom duchu. Mysleli sme na to, že aj vďaka pohybu a smiechu si udržujeme svoje fyzické a psychické zdravie. Študenti mali možnosť si zmerať sily v športových súbojoch na X-boxe, napr. vo futbale, tenise či bowlingu alebo si

mohli na vlastnej koži vyskúšať svetoznáme choreografie najznámejších hitov.

V spoločných štvrtkových popoludniach plánujeme pokračovať aj v letnom semestri a už teraz pripravujeme aktivity venované rôznym oblastiam ako napr: prezentácia modernej techniky v Špeciálnej študovni, zábavné testovanie, či tréning zvládania náročných situácií prostredníctvom biofeedbacku.

Martina Šavolová

Prvý decembrový týždeň venovalo PC KU kariére

Každý deň bol pre študentov a zamestnancov Katolíckej univerzity pripravený program zameraný na inú oblasť v rámci kariérneho poradenstva. Poradenské centrum KU (PC KU) sa do celoslovenského Týždňa kariéry zapojilo po druhýkrát.

Študenti mali možnosť nadobudnúť teoretické a praktické zručnosti, ktoré môžu v budúcnosti využiť pri hľadaní práce, tvorbe svojho životopisu a prípravy na pracovný pohovor. Čez testy osobnosti a inteligentný test mohli zistiť viac informácií o sebe. Dozvedieť sa mohli všeobecné informácie o trhu práce.

Študentka psychológie Lenka Borošková počas druhého dňa v rámci Týždňa Kariéry 2019 v prednáške priblížila svoju dobrovoľnícku činnosť, vďaka ktorej sa dostala do Afriky. Skúsenosť zo zahraničia a dennodenná komunikácia v angličtine jej už počas štúdia umožnila nájsť si prácu.

Budúci absolventi vysokej školy si mohli vyskúšať metódu výberového konania Assessment centrum. Ide o skupinový pohovor, ktorý v súčasnosti zamestnávateľia často využívajú. Čez neho sa snažia sledovať prácu potencionálneho zamestnanca v skupine, zvládanie rôznych situácií a komunikačné zručnosti. Záujemcovia si

vyskúšali riešenie rôznych logických úloh a tvorbu motivačného listu a životopisu.

Týždeň kariéry organizujú Združenia pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry v spolupráci s Centrom Euroguidance Slovensko. Cieľom je zlepšenie dostupnosti a kvality poradenských služieb a propagácia kariérového poradenstva.

Dominik Veľas

„Zábavné piatky“ pre študentov z Ukrajiny

Poradenské centrum sa v novembri tohto roku rozhodlo zorganizovať podujatie, ktoré sa bude konať pravidelne a je určené predovšetkým pre študentov, ktorí prišli študovať na našu univerzitu z Ukrajiny. Prvé stretnutie sa uskutočnilo 22.11.2019. Pre študentov sme pripravili rôzne aktivity, ktorých sa mohli zúčastniť.

Študenti mali možnosť zahrať si hry na hracej konzole X-box a užiť si veľa pohybu, zábavy a smiechu pri imitovaní rôznych známych tanečných choreografií alebo pri hraní športových hier. Druhou možnosťou boli spoločenské hry ako Aktivity, Twister či rôzne kartové hry. Pre tých, ktorí mali záujem dozvedieť sa o sebe niečo viac boli

pripravené aj rôzne psychologické testy a dotazníky. Na prvé stretnutie prišlo približne 30 – 35 študentov.

O týždeň neskôr sme zorganizovali filmové popoludnie. Študenti si mohli vychutnať príjemný čas a relax pri dobrom filme a ľahkom občerstvení. Film bol v slovenskom jazyku s anglickými titulkami, a to práve z toho dôvodu, že študenti z Ukrajiny majú veľký záujem predovšetkým zlepšovať svoju slovenčinu, a tak sme spojili príjemné s užitočným.

V predvianočnom období sme pripravili predvianočný večierok. Zúčastniť sa ho mohli všetci študenti KU. Cieľom podujatia

bolo prežiť príjemný spoločný čas, spoznať navzájom ukrajinské a slovenské vianočné tradície, zúčastniť sa rôznych zábavno-vedomostných aktivít a popritom si spríjemniť chvíle a naladiť sa na prichádzajúci vianočný čas počúvaním známych vianočných kolied.

V stretnutiach budeme pokračovať aj budúci semester a budeme veľmi radi, ak sa do projektu zapoja ako ukrajinskí, tak aj slovenskí študenti.

Kristína Perichtová

Neformálna imatrikulácia prvákov

Už tradične sme v prvých týždňoch nového akademického roka mali možnosť uviesť do rodiny filozofickej fakulty našich prvákov. 16. októbra 2019 sa pedagógovia, zamestnanci a hlavne študenti FF KU stretli v Čutkovskej doline, kde prebehla neformálna imatrikulácia s bohatým sprievodným programom a občerstvením. Na úvod študenti starších ročníkov pripravili pre prvákov rôzne súťaže, v rámci ktorých mohli zábavným spôsobom spoznať spolužiakov i vyučujúcich. Nasledoval akt imatrikulácie, počas ktorého dekan privítal osobitne každého prváka. Podujatie pokračovalo občerstvením, hudobným programom a futbalovým zápasom.

I tento rok tak mali prváci, ale tiež ostatní študenti, možnosť v uvoľnenej atmosfére pri pive a gulášoch lepšie spoznať svojich spolužiakov a učiteľov. Napriek nie úplne ideálnemu počasiu bola nálada výborná.

ff ku

NÁJDETE NÁS NA:
www.ff.ku.sk

Rádio Regina u nás

Ráno 25. septembra 2019 vysielalo naživo Rádio Regina Stred z prostredia Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. V rámci rubriky „U Vás“ navštívil redaktor RTVS Marcel Páleš priestory našej fakulty a poslucháčom sprístupnil dva živé vstupy so zástupcami fakulty. Krátko pred ôsmou hodinou sa v éteri prihovril dekan fakulty Marek Babic a člen katedry histórie Ján Golian. Poslucháčom bol priblížený začiatok akademického roka, predstavená slávnosť Veni Sancte, ale reč prišla aj na obľúbený ranný nápoj – kávu a na históriu jej pitia.

V druhom vstupe sa poslucháčom ozvali študentky žurnalistiky Nikola Jarošová a Dominika Poláčiková, ktoré pracujú aj v univerzitnom Rádiu Pulz. Aj preto im v ich vystúpení redaktor RTVS nechal hlavné slovo a odmoderovali ho za neho. Bola to najlepšia vizitka kvalitnej prípravy budúcich novinárov, ktorí študujú na našej fakulte.

kz ff ku

Zapojili sme sa do TÝŽDŇA VEDY

Bohatý program tradičného týždňa popularizácie jednotlivých vedných odborov a výskumných tém sa na Filozofickej fakulte KU začal v pondelok 4. 11. 2019 vystúpením pozvaného hosta Petra Halamu o psychológii konšpiračných presvedčení. Prednášajúci sa v nej venoval vybraným konšpiráciám a poukázal na psychologické pozadie toho, prečo sú ľudia náchylní takýmto záležitostiam veriť.

V utorok katedra anglického jazyka a literatúry pripravila bohatý program, počas ktorého rôznorodé témy (od fotografie, cez fonológiu, po tvorivé písanie) predstavili tak vyučujúce z katedry Katalin Berces a Katarína Labudová, ako aj hosť z univerzity zo Szegedu Zoltan Dragon. Poobede sa právnička Eva Holdošová v rámci svojej hosťovskej prednášky pozrela na problematiku GDPR a médií a vyučujúci katedry filozofie: Ján Hrkút, Ján Bañas a Marian Kuna diskutovali o charaktere právneho štátu.

V stredu, 6. novembra 2019, sa uskutočnila konferencia o digitálnom detstve, ktorá je jedným z výstupov výskumného projektu VEGA o mediálnych návykoch a kompetenciách detí pod vedením Pavla Izraela z katedry žurnalistiky. Navyše Miloslav Vondráček ponúkol hosťovskú prednášku na tému korpusovej lingvistiky. Podvečer prijali pozvanie na pôdu našej fakulty viacerí miestni aktéri udalostí spred tridsiatich rokov. Peter Zmátló z katedry histórie totiž pripravil diskusiu o Nežnej revolúcii s pamätníkmi daných udalostí i historikmi venujúcimi sa tejto udalosti.

Vo štvrtok program pokračoval ďalšou besedou a autorským čítaním v rámci série podujatí Literárne KUpé. Jana Juhásová z katedry slovenského jazyka a literatúry si tentokrát pozvala akademického maliara Jána Kudličku, ktorý sa predstavil i ako autor poézie.

Týždeň vedy sa v piatok uzavrel prezentáciou nového čísla časopisu Slowakische Zeitschrift für Germanistik, ktorý obsahoval výstupy z minuloročného ružomerského germanistického kongresu.

ff ku

Literárne KUpé

V akademickom roku 2019/2020 sme tradične literárne podujatia organizované Katedrou slovenského jazyka a literatúry FF KU a Katedrou predškolskej a elementárnej pedagogiky PF KU začali organizovať pod spoločným názvom Literárne KUpé – Stretní svojho obľúbeného spisovateľa / Osobnosti literárneho života / Besedy a autorské čítania. Jeho prvými hosťami boli poetka, esejistka a autorka detskej literatúry Dana Podracká a básnik, prekladateľ a literárny vedec Ján

Zambor. Do Univerzitnej knižnice zavítali v stredu 9. októbra 2019, kde predstavili vlastnú tvorbu – Dana Podracká básnickú zbierku Paternoster (2018), Ján Zambor literárnovednú prácu Stavebnosť básne (2018) a tvorbu najznámejšieho japonského básnika Macua Bašóa: Haiku (2019) v preklade Jána Zambora. Pozvanie prijali aj vydavateľ Skalnej ruže, ktorá obe básnické zbierky zastrešila – básnik, prozaik a prekladateľ Juraj Kuniak a editor edície Poézia Rudolf Jurulek. Priatelia z Katedry

hudby (Stefka Palovičová, Jozef Mišenko, Ivan Lyvch) pripravili sugestívny klavírno-spevácky sprievod. Podujatie moderovala Jana Juhásová z Katedry slovenského jazyka a literatúry. Akcia bola spojená s predajom kníh vydavateľstiev Skalná ruža a Literárne informačné centrum. Séria podujatí bude pokračovať počas celého akademického roka.

jj

Psychotalk o Afrike

V stredu 21. novembra 2019 sa na Katedre psychológie FF KU uskutočnil po prvýkrát „Psychotalk“, ktorý viedla študentka 1. ročníka magisterského štúdia psychológie Bc. Kristína Mydliarová. Jej hostkou bola Lenka Borošková, študentka 3. ročníka bakalárskeho štúdia psychológie, ktorá sa ako dobrovoľníčka zúčastnila na misii v africkej Ugande. Počas hodinovej besedy sa účastníci mohli prostredníctvom pútavých zážitkov preniesť do Afriky, ktorej prostredie priblížili aj prezentované fotografie. I keď sú niektorí ľudia chudobní, vedia sa tešiť zo života – navonok majú málo, ale vo svojom vnútri veľmi veľa. Aj o takéto skúsenosti sa podelila Lenka. Na záver stretnutia bola možnosť ochutnať pravý africký čaj a súťažiť o hand-made tašku od afrických detí. Spoločne strávené chvíle boli pre nás obohatením a príjemným spštením novembrového jesenného dňa.

Psychotalk má slúžiť ako priestor na predstavenie práce rôznych zaujímavých študentov, ktorí sa popri svojom štúdiu venujú i ďalším pozoruhodným aktivitám.

kp ff ku

FILOZOFICKÁ OLYMPIÁDA 2019/2020

26. novembra 2019 sa na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku uskutočnilo prvé kolo tradičnej filozofickej olympiády v písaní esejí pre študentov stredných škôl. Prihlásilo sa naň rekordných 208 stredoškôlkov z 38 stredných škôl z celého Slovenska. Súťaž sa uskutočňuje podľa pravidiel International Philosophy Olympiad.

20 najlepších študentov postúpi do druhého kola, ktoré sa uskutoční v prvých mesiacoch roku 2020. V druhom kole sú analogické súťažné podmienky s tým, že súťažným je anglický jazyk. Dvaja najlepší študenti postúpia z druhého kola na medzinárodnú súťaž, ktorá sa uskutoční v máji 2020 v portugalskom Lisabone.

Katedra filozofie FF KU je partnerom IPO World od akademického roka 2015/2016, čo ju oprávňuje organizovať národné kolo olympiády, z ktorého potom vychádza nominácia študentov na medzinárodné kolo. Medzinárodného kola (IPO) sa každoročne zúčastňuje viac ako 50 krajín z celého sveta.

kf ff ku

Prezentácia novej knihy člena katedry histórie

Dňa 28. novembra 2019 na Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja prezentoval člen katedry histórie Ján Golian svoju novú publikáciu. Kniha s názvom Život ľudu detvianského vychádza z autorovho dlhoročného výskumu. V ňom sa zamerá na historicko-demografickú, kultúrno-antropologickú analýzu a dejiny každodennosti obyvateľstva Podpoľania v 19. storočí. Prezentácia sa uskutočnila v prítomnosti predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Jána Luntera, ktorý svojimi príhovormi otvoril aj uzavrel prezentáciu publikácie. Na záver prezentácie banskobystrický župan udelil autorovi knihy Ďakovný list za prínos v oblasti uchovávaní historických poznatkov z územia banskobystrického kraja.

kh ff ku

Študentka psychológie autorkou úspešnej knihy

Denník písaný horami ... z tiesňovej linky 18300 je titul, ktorý nesie originálna knižná prvotina Kataríny Števkovej, našej študentky psychológie v magisterskom ročníku. Ako operátorka z tiesňovej linky horskej záchrannej služby (operačné stredisko tiesňového volania HZS v Hornom Smokovci) opisuje skutočné príbehy, ktorých dejiskom sa stali naše (zradné) slovenské hory. Kniha má 138 malých strán, ponúka

24 podrobných prípadov, ktoré čitateľa postupne vtiahnu do pútavého rozmanitého diania vo vysokohorskom prostredí – počnúc nebezpečnými horolezeckými pádmi, cez rizikové zablúdenie či nájdenie telesných pozostatkov v horách až po informácie, ako sa stať horským záchranárom. Každý príbeh je zavŕšený autorkiným užitočným zamyslením, prostredníctvom ktorého analyzuje príčiny nešťastia a zároveň

predkladá preventívne opatrenia, ako sa prípadnej tragédii v horách vyhnúť. Kniha vyšla v júni a už si vyslúžila mimoriadne pozitívny čitateľský ohlas. Autorke srdečne blahoželáme a budeme sa tešiť na jej ďalšiu literárnu tvorbu.

kp ff ku

Vianočné trhy a zbierka

I tento rok sa ešte pred koncom výučbovej časti semestra na pôde Filozofickej fakulty KU uskutočnili vianočné trhy spojené s charitatívnou zbierkou. Milú akciu zorganizovali a realizovali hlavne študenti histórie s pomocou študentov nemeckého a anglického jazyka. Zamestnanci fakulty sa tradične postarali o vianočný punč, koláče a ďalšie dobroty, ktoré mohli domáci i návštevníci ochutnať. Novinkou boli doplnky a bižutéria, ktorú si okoloídúci mohli zobrať za symbolický dar. Aspoň na niekoľko

hodín sme tak počas rušného posledného týždňa výučby mohli spomaliť, zastaviť sa pri „trhových“ stolíkoch a porozprávať sa.

Počas trhov sa spolu vyzbieralo 222 eur, ktoré sa použili na zakúpenie rôznych predmetov pre deti z ružomerského Centra pre deti a rodiny. Okrem toho počas celého týždňa darcovia nosili školské tašky a spoločenské hry. Všetky zakúpené i darované užitočné veci a hry študenti osobne odovzdali v centre. Veríme, že deti sa tým-

to darčekom potešia. Ďakujeme všetkým, ktorí sa na trhoch zastavili a špeciálne poďakovanie patrí študentom, ktorí svoj voľný čas venovali tomuto príjemnému podujatiu.

ff ku

Zahraničné návštevy na Pedagogickej fakulte KU

Mesiac september bol na zahraničné návštevy na PF KU v Ružomberku naozaj bohatý. Návštevami sa odkryli zároveň nové perspektívy zahraničného rozvoja fakulty a to nie len prostredníctvom mobilít študentov a pedagógov, ale predovšetkým prostredníctvom otvorenia nových oblastí spolupráce v projektoch s nečlenskými krajinami Európskej únie.

V dňoch od 9. do 10. septembra 2019 navštívil Pedagogickú fakultu Katolíckej univerzity v Ružomberku rektor Školy sv. Xaviera, Kathmandu, Nepál, otec Jiju Varghese. Škola sv. Xaviera je vzdelávacia inštitúcia univerzitnej úrovne založená a spravovaná Nepálskou jezuitskou spoločnosťou.

Jezuiti začali svoju vzdelávaciu činnosť v Nepále v roku 1951 otvorením Školy sv. Xaviera, Godavari, nasledovala Škola sv. Xaviera, Jawalakhel, Škola sv. Xaviera, Deonia, Moranova pamätná škola, Maheshpur a Škola sv. Xaviera, Sadakbari. Zložením študijných programov je škola veľmi príbuzná práve našej Pedagogickej

fakulte KU v Ružomberku. Okrem sociálnej práce tu študenti študujú učiteľské smery ako matematika, fyzika, informatika, prírodné vedy, manažment, psychológia, umenie a pod.

Pán rektor – Otec Jiju člen Spoločnosti Ježišovej, sprostredkoval v rámci stretnutia s vedením PF KU v Ružomberku viaceré nové a zaujímavé informácie o Nepále a systéme vzdelávania. Okrem iného uviedol, že ku kresťanstvu sa v krajine hlási okolo 8 – 10 tisíc obyvateľov, ale tento počet má rastúcu tendenciu v tejto krajine.

Pre pána rektora sme sa snažili pripraviť program, ktorý by mu umožnil počas jeho krátkej návštevy dozvedieť sa čo najviac o Katolíckej univerzite, ale aj o Ružomberku. Navštívil Univerzitné pastoračné centrum KU, kde sa stretol s Otcem Slotkom a Otcem Žvandom. V rámci stretnutia si vymenili informácie o fungovaní UPaC KU a Otec Jiju informoval o systéme pastorácie na Škole sv. Xaviera. V pondelok večer sa konala večera na

počet hostia za účasti vedenia Pedagogickej fakulty KU. Na záver večera sa ešte stihol otec Jiju stretnúť so spolubratmi Spoločnosti Ježišovej v Ružomberku.

A keďže program nášho hosta bol naozaj plný, hneď na druhý deň sa konalo stretnutie s pánom rektorom Katolíckej univerzity v Ružomberku doc. Ing. Jaroslavom Demkom, CSc. za účasti povereného prorektora Ing. Mgr. Imricha Andrásiho a pani prodekanke doc. PhDr. Markéty Rusnákovej, PhD.

V ten istý deň spoločne podpísali dekan PF KU v Ružomberku PaedDr. Peter Krška, PhD. a rektor Školy sv. Xaviera Jiju Varghese, SJ memorandum o spolupráci. Svoj náročný program ukončil pán rektor prechádzkou Hrabovom, Kalváriou, Námestím A. Hlinku a nakoniec aj prehliadkou Vlkolínca.

Veríme, že podpisom memoranda o spolupráci sa začala zaujímavá a prínosná spolupráca oboch univerzít.

Krátko po rektorovi z Nepálu navštívil našu univerzitu aj dekan doc. Ioan Turcu, PhD. z Fakulty telesnej výchovy a alpských športov z Transylvánskej univerzity v Brašove, Rumunsko a prof. Gheorghe Balint z Vasile Alecsandri univerzity v Bacau, Rumunsko.

Transylvánska univerzita je verejná vysoká škola so sídlom v Brašove v Rumunsku a jej počet študijných programov, vedecký výskum a počet študentov predstavuje jednu z najväčších rumunských univerzít. Univerzita zahŕňa 18 fakúlt s celkovým počtom približne 20 000 študentov a 800 učiteľov. Univerzita ponúka 100 bakalárskych študijných programov a 66 magisterských študijných programov. V súčasnosti sú doktorandské štúdiá k dispozícii v 17 odboroch. Aj z vyššie uvedeného je pre nás Fakulta telesnej výchovy a alpských športov Transylvánskej univerzity naozaj zaujímavým zahraničným partnerom. Z tohto dôvodu bola návšteva pána dekana z Brašova pečatná podpisom Memoranda o spolupráci medzi našimi fakultami.

Markéta Rusnáková, Adam Janiga

Medzinárodná vedecká konferencia v Poprade

V dňoch 17. – 18. októbra 2019 sa na Katedre manažmentu v Poprade konal 2. ročník Popradského ekonomického a manažérskeho fóra (PEMF 2019) s tematikou „Aktuálne trendy a výzvy v oblasti riadenia podnikov.“ Konferencie, ktorej úspešný prvý ročník sa konal pred dvoma rokmi, sa aktívne zúčastnilo takmer 50 účastníkov zo štyroch krajín – Slovenska, Poľska, Českej republiky a Francúzska a 50 ďalších publikovalo v konferenčnom zborníku.

Zvýšený záujem bol ovplyvnený aj tým, že zborník z prvého ročníka (2017) bol indexovaný vo svetovej vedeckej databáze Web of Science, čo sa stalo v histórii Katolíckej univerzity len druhýkrát (Kolokvium, 2010).

Medzi účastníkmi boli nielen zástupcovia domácich a zahraničných univerzít, ale aj významní hostia z mesta Poprad, vedenia Katolíckej univerzity z Ružomberka a Pedagogickej fakulty: Ing. Mgr. Imrich András, prorektor pre zahraničné vzťahy a mobility a doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD., prodekanka pre zahraničné vzťahy a public relations PF, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a podnikateľského sektora z obchodno-výrobných spoločností. Konkrétne: I.D.C. Holding, a.s. Bratislava, ktorá je najväčším slovenským producentom cukrovín a trvanlivého pečiva, zo Svitú spoločnosť Chemosvit, a.s. – jeden z najväčších výrobcov

flexibilných obalov a kondenzátorových fólií v Európe, Chemosvit Fibrochem, s.r.o., jediný výrobca polypropylénového hodvábu v strednej Európe. Z oblasti cestovného ruchu to bol zástupca medzinárodnej spoločnosti Tatry mountain resort, a.s. z Liptovského Mikuláša, s ktorým má Katedra manažmentu podpísané strategické partnerstvo a z Podnikateľskej univerzity zo Žiliny.

Štátny radca Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Marcel Šefčík, ktorý sa prihovril k účastníkom konferencie v mene štátneho tajomníka Petra Krajňáka, vyzdvihol významnosť medzinárodnej konferencie, kde je prítomné širokospektrálne portfólio názorov, ktoré je možné konfrontovať s praxou a vyzdvihnutý bol aj mimoriadny význam jedného z tematických okruhov konferencie – cestovný ruch, ktorému sa Katedra manažmentu v spolupráci s mestom Poprad venuje. V pozdravnom príhovore v mene primátora Antona Danka, tento aspekt, s priamym dopadom na mesto Poprad a tatranský región, zdôraznil i 1. viceprimátor mesta Poprad Mgr. Štefan Pčola.

V pléne, ktorého sa zúčastnili vo veľkom počte aj študenti, zaujali hlavne prednášky na nasledovné témy: Menia sa základy manažmentu v čase od Jaroslava Mervarta a Michala Lacha z Chemosvitu, Modernizácia, finančná disciplína a spo-

NÁJDETE NÁS NA:
www.pf.ku.sk

ločenská zodpovednosť od Pavla Kovačiča z I.D.C. Holding, Kam kráčaťme ľudia od Jána Košťuriaka z IPA Slovakia, či Rozvoj a perspektívy mesta Poprad od viceprimátora mesta Poprad Štefana Pčolu. Účastníci konferencie sa v ďalších desiatkach prednášok venovali najnovším trendom a ich riešeniu v troch tematických okruhoch: cestovný ruch – tradícia, súčasnosť a budúcnosť, rozvoj ľudského potenciálu a manažment výroby v kontexte zmien štvrtej priemyselnej revolúcie.

V rámci konferencie prof. Štefan Kassay ocenil pamätnou medailou a plakétou Nadácie profesora Štefana Kassaya na podporu vedy a vzdelávania a súborným knižným dielom Podnik a podnikanie dve študentky: Bc. Alžbetu Škadrovú a Anželičku Repka za vynikajúce študijné výsledky a vzornú reprezentáciu Katedry manažmentu v Poprade.

Anna Diačiková

Talianska kultúra v Ružomberku

V týždni od 21. do 24. októbra sa v spolupráci s Instituto di cultura italiana v Bratislave, Pedagogickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku a mestom Ružomberok pre študentov i širokú verejnosť uskutočnil XIX. týždeň talianskeho jazyka a kultúry vo svete. Univerzitu navštívili a svojimi prednáškami obohatili prof. Pallone, prof. Scacchi a prof. Madarász Imre z Debrecína. Konferenciu otvorila vedúca Katedry cudzích jazykov dr. Aurélia Plávková-Tináková spolu s viceprimátorom mesta Ružomberok, Mgr. Michalom Lazárom, a prodekanom, doc. Miroslavom Gejdošom v prítomnosti ostatných vyučujúcich Katedry cudzích jazykov a Katedry hudby PF KU.

V pondelok 21.10. nám prof. Pallone predstavila zaujímavú prednášku o taliančine ako literárnom a pre hudbu dokonalom jazyku. Jej slabiky a zloženie slov ju doslova predurčili, podľa prof. Pallone, na umeleckú dráhu. Jednotlivo prezentované diela svojim umeleckým vkladom predstavili aj študenti z Katedry hudby v doprovode so svojou vyučujúcou, PaedDr. Míriam Žiarňou, PhD. ArtD. Pondelňajšie predpoludnie na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa tak nieslo v tónoch celosvetovo známych novovekých talianskych divadelných a operných diel.

V utorok sme pre zmenu zakúsili niečo architektonické a historické - spoločnú prednášku prof. Pallone a prof. Scacchi o meste Matera v južnom Taliansku. Talianske profesorky nám predstavili toto mesto, ktorého geologické podložie sa pred tisícami rokov nachádzalo na dne mora. Potom hovorili o najzaujímavejšej časti mesta, domoch postavených v skale nazývaných „sassi – kamene“.

Práve tieto "kamene" robia z Matery jedinečné mesto na svete, vďaka čomu sa dnes môže Matera pýšiť titulom kultúrne hlavné mesto Európy.

Záver celého týždňa patril prof. Madarászovi z Debrecínu, Maďarska, ktorý vo štvrtok 24.10. hovoril o veľkom talianskom spisovateľovi Alfierim. Ako podotkol, tento spisovateľ je aj pre dnešnú mládež vzorom slobodného zmysľovania a boja proti tyranii alebo totalite. Študenti sa pútavo zaujímali aj o jeho idey, vďaka ktorým sa Taliansku podarilo zjednotiť v roku 1861. Napokon aj pán profesor zhodnotil, že táto téma je stále živá v slovenskom akademickom prostredí.

Veľkú zásluhu na zorganizovaní podujatia má Dr. Viera Rassa Nagy, ktorá popri starostlivosti o organizáciu celého týždňa tľmočila aj prvú lekciiu Dr. Pallona a poslednú lekciiu prof. Madarásza.

Taliansky jazyk a kultúra to nie je len veľké mesto, ale ako sme mohli počas celého týždňa počuť a vidieť, je to krajina mnohých talentov a rôznych dejinných udalostí, ktoré nás ešte aj dnes udivujú. Už teraz sa spoločne tešíme na XX. týždeň talianskeho jazyka a kultúry v nasledujúcom roku.

Patrik Paterek

Výstava prác pedagóga a študentov výtvarnej výchovy

Dňa 7. novembra 2019 sa v galérii Pod krížom vo vestibule Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku uskutočnilo otvorenie výstavy prác pedagóga a študentov, ktoré organizovala v rámci Týždňa vedy a kultúry Katedra výtvarnej výchovy. Výtvarné práce študentov 2. a 3. ročníka bakalárskeho štúdia a 1. ročníka magisterského štúdia odboru výtvarnej výchovy vznikli v rámci mimoateliérového štúdia, ktoré sa konalo v

dňoch 20. 22. 9. 2019 pod názvom Pamäť krajiny v krásnom kraji na Slanej vode pod Babou horou na Orave.

Študenti v rámci absolvovania predmetu dostali za úlohu výtvarne reflektovať či interpretovať určené podnety z prírodnej a historickej „pamäti krajiny“. Mohli reagovať na podnety zo špecifického prírodného prostredia, zanikajúcich stavebných štruk-

túr, historických udalostí, ale aj na literárne osobnosti viažuce sa na tunajší kraj.

Súčasťou výstavy, ktorej kurátorom je Dr. Michal Čajka, je aj inštalácia prof. Rastislava Biarinca, vedúceho Katedry výtvarnej výchovy, ktorého inšpirovala problematika vývinu poľsko-slovenskej hranice.

Michal Čajka

Študenti spevu z katedry hudby opäť bodovali

V dňoch 4. – 9. novembra 2019 sa konal už III. ročník Medzinárodného festivalu slovenskej hudby v Ostrave, ktorý organizuje L&L Music v spolupráci s Ostravskou univerzitou a ďalšími partnermi a sponzormi z Moravsko-sliezského kraja.

Katolícku univerzitu v Ružomberku (KU) boli na uvedenej súťaži reprezentovať študenti spevu z Katedry hudby Pedagogickej fakulty KU: Gabriel Kopilec, Michaela Bukovinská a Ivan Lyvch z triedy PaedDr. Míriam Žiarnej, PhD., ArtD. a PaedDr. Stefka Palovičová, PhD., ktorá klavírnym sprievodom podporila umelecké vystúpenia mladých spevákov.

Súťaže sa zúčastnilo 55 súťažiacich v hre na dychové nástroje: klarinet, saxofón, lesný roh, sláčikové nástroje: husle a violončelo, v hre na klavíri a akordeóne, v orchestrálnej hre a v speve sólovom a ensemblovom z Česka, Slovenska, Poľska, Ukrajiny, Ruska, Lotyšska, Talianska a Číny.

Študenti sa prezentovali s náročným piesňovým a operným repertoárom od skladateľov ako B. Smetana, A. Dvořák, M. I. Glinka, N. A. Rimskij-Korsakov, L. Ruzycy, M. Schneider-Trnavský a B. Urbanec, čo ocenila aj odborná porota a udelila 1. miesto v VI. kategórii Gabrielovi Kopilcovi, 3. miesto v IV. kategórii Ivanovi Lyvchovi a Čestné uznanie v V. kategórii Michaelae Bukovinskej.

Medzi sprievodné akcie patrili odborné prednášky na tému jubilujúcich slovenských skladateľov alebo interpretov, kon-

certy s významnými českými a európskymi interpretmi s programom zameraným na hudbu slovenských autorov, interpretačná súťaž slovenskej hudby pre žiakov a študentov od 5 do 30 rokov v hre na rôzne hudobné nástroje, spev so súťažným repertoárom z diel slovenských skladateľov a Masterclass pod vedením Alexandra Vovka operného speváka a sólistu Sliezskeho divadla v Opave a hlasového pedagóga Fakulty umenia Ostravskej univerzity a Hudobnej akadémie v Katoviciach.

Interpretačná súťaž vyvrcholila 8. novembra 2019 o 15.00 hod. slávnostným udeľením cien a Koncertom mladých sólistov v Koncertnej sále Fakulty umenia Ostravskej univerzity, ktorý bol nahrávaný Českým rozhlasom a následne vysielaný Českým rozhlasom Vltava. Na uvedenom koncerte vystúpili Gabriel Kopilec a Stefka Palovičová s piesňou Nôžka od Mikuláša Schneidra-Trnavského, ktorú si odborná porota vybrala pre jej mimoriadny umelecký prednes.

Míriam Žiarňová

Poetry Quartet 2019: Diskusia a autorský recitál

Jedinečné podujatie, na ktorom sa stretávajú, čítajú a diskutujú básnici a prekladatelia ich tvorby, sa uskutočnilo 22. 10. 2019 na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Navštívili nás autori z Írska (Paddy Bushe), Škótska (Aonghas MacNeacail, Pádraig Mac Aoidh a David Kinloch) a Slovenska (Miroslava Gavurová, Ján Gavura, Ivana Hostová a Ján Živčák).

Autorský recitál návštevníkom umožnil vypočuť si naživo okrem anglického jazyka aj škótsky, írsky a galský jazyk. Prekladatelia na úvod prečítali básne v slovenskom jazyku a následne si hostia mohli text vypočuť v pôvodnom jazyku, prednesený priamo autorom. Každý básnik sa k svojej tvorbe vyjadril a odhalil niektoré svoje tvorivé postupy alebo inšpirácie. V záverečnej časti sa celé literárne fórum venovalo otázkam z publika.

Do hľadiska sa okrem vyučujúcich a študentov z Katolíckej univerzity posadili aj žiaci zo ZŠ Dončova pod vedením p. uč. Lenky Krasulovej. Hudobný sprievod pripravili študenti z katedry hudby Veronika Pekárová (spev) a Jozef Horvát (klavír). Za pomoc s prípravou priestorov ďakujeme Univerzite

nej knižnici KU. Zážitkové autorské čítanie a diskusia s domácimi aj zahraničnými básnikmi, prekladateľmi a literárnymi vedcami inicioval a moderoval doc. et Mgr. Ján Gavura, PhD. – básnik, literárny vedec, pedagóg, prekladateľ, editor a vydavateľ. Projekt sa na Katolíckej univerzite realizoval už

štvrtýkrát. V roku 2019 sa stretnutie básnického kvarteta uskutočnilo na Slovensku iba na dvoch miestach (Ružomberok, Bratislava). Za organizáciu podujatia v Ružomberku zodpovedajú Silvia Kaščáková (PF KU) a Jana Juhásová (FF KU).

Silvia Kaščáková

Sezóna 2019 v hubárskej poradni

Tento rok sa podarilo otvoriť činnosť hubárskej poradne aj v Ružomberku a to na akademickej pôde Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity. Nebola však určená výhradne študentom a zamestnancom školy, ale širokej verejnosti z mesta Ružomberok a z jeho okolia.

Poradňa fungovala od začiatku septembra do konca novembra, keďže jeseň bola hubárom veľmi prajná a nové nálezy sa objavovali aj takto neskoro.

Od začiatku sa uskutočnilo 13 stretnutí a to vždy v pondelky od 13,00 – 15,00 hod. a spolu sa na nich zúčastnilo 72 záujemcov o určenie húb alebo o konzultáciu a niektorí prichádzali pravidelne a opakovane. Určených bolo 112 druhov húb jedlých, nejedlých a jedovatých.

Hubárska poradňa si jednoznačne našla svojich priaznivcov z radov hubárov a hubárskych nadšencov, ktorí si buď nevedeli svoje nálezy určiť sami alebo si chceli overiť, či si ich určili správne, čo môže byť pre začínajúceho hubára niekedy dobrou inšpiráciou do budúcnosti, kým nadobudne skúsenosti a istotu pri rozpoznávaní jednotlivých druhov, zvlášť tých ľahko zameniteľných za jedovaté.

Veľkou pomocou pri determinácii donesených vzoriek bolo aj to, že záujemcovia nosili huby celé, neočistené a pokiaľ to bolo možné v rôznych štádiách rastu – mladé aj staré. Drobné a krehké huby mali v krabičkách aby sa nepolámali a nepoškodili a zachovali sa aj tie jemné poznávacie znaky, ktoré sú dôležité pre bezpečné určenie druhu. Len tak sa vyvarujeme nebezpečen-

stvu zámienky za jedovaté či dokonca smrteľne jedovaté druhy a predídeme intoxikáciám, ktoré by mohli byť aj fatálne.

Po dobrých skúsenostiach z tohtoročných stretnutí v Hubárskej poradni sa budeme tešiť a pokračovať aj v budúcom roku už od začiatku sezóny. Prajme si navzájom, aby hubárska sezóna bola rovnako vydarená a požehnaná ako tá tohtoročná a dopriala všetkým hubárom tie úžasné zážitky pri nachádzaní a objavovaní nových druhov a nových lokalít. Veď prechádzka lesom poskytuje vždy možnosť nahliadnuť do tajov a krás ríše húb.

Kristína Urbanová

Katedra biológie a ekológie PF KU

Na TF KU sa diskutuje o dôležitých otázkach viery a spoločnosti

Ako rozumieť existencii duchov a ako sa s nimi kontaktujú zomrelí? Majú LGBT osoby iné práva ako zvyšok populácie na základe prirodzeného práva? Je starostlivosť o zomierajúcich vo finálnom štádiu aj v nadštandardných rozmeroch povinnosťou veriaceho zdravotníka či lekára? Podobné otázky sa nastoľujú na Teologických večerach v Košiciach.

Teologická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku v spolupráci s Univerzitným pastoračným centrom v Košiciach pripravila sériu moderovaných diskusií so zaujímavými hosťami na aktuálne témy.

Na prvom Teologickom večeri v átriu Teologickej fakulty na Hlavnej ul. č. 89 v Košiciach sme v pondelok 21. októbra 2019 privítali prvého hosta, ktorým bol PhDr. Imrich Degro, PhD., vysokoškolský pedagóg, kňaz a exorcista. Uvedená téma sa v období pred Dušičkami stretla so záujmom širšej verejnosti.

Hostom v poradí druhého Teologického večera, ktorý sa konal 11. novembra 2019 bol kňaz, vysokoškolský pedagóg a civilný i cirkevný právnik doc. JUDr. ICDr. Juraj Jurica, PhD. Téma „Práva LGBT verzus prirodzené práva a právna tradícia“ vyvolala mnoho otázok zo strany divákov. Diskusia sa stretla s veľkým záujmom vysokoškolákov, trvala takmer dve hodiny a zúčastnilo sa na nej približne 300 ľudí.

Séria popularizačno-odborných diskusií pokračovala 9. decembra 2019. Pozvanie prijal dekan Teologickej fakulty, odborník na bioetiku a morálnu teológiu doc. ThDr. Radoslav Lojan, PhD., s témou „Život vs. smrť. Etické dilemy týkajúce sa otázok života a smrti a ich systémové riešenie.“ Otvorili sa otázky dôstojnosti človeka, eutanázie aj starostlivosti o pacientov v terminálnom štádiu choroby. Publikum zaujímali morálne otázky, medializované prípady, aj pokročilá medicína a jej dopad na človeka.

Videozáznam zo všetkých troch Teologických večerov je dostupný na portáli youtube.com (kanál Teologická fakulta v Košiciach). Teologické večery budú pokračovať aj v letnom semestri, kedy privítame ďalších zaujímavých hostí. Najbližší bude 17. februára 2020 a diskutovať sa bude o téme Ženy v Biblii.

NÁJDETE NÁS NA:
www.tf.ku.sk

Teologická fakulta v Košiciach má nového dekana

1. októbra 2019 slávnostne inaugurovali nového dekana Teologickej fakulty v Košiciach Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) doc. ThDr. Radoslava Lojana, PhD. Program sa začal svätou omšou v seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho v Košiciach, ktorú celebroidal Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup - metropolita a Veľký kancelár KU.

Po skončení svätej omše sa akademická obec zhromaždila v Aule svätých košických mučeníkov, kde sa uskutočnilo slávnostné uvedenie do úradu dekana Teologickej fakulty (TF) za prítomnosti vzácných hostí: dekanov a prodekanov fakúlt KU, predstaviteľov slovenských vysokých škôl, zástupcov štátnej správy, samosprávy a priateľov fakulty. Menovací dekrét novému dekanovi odovzdal rektor KU, doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.

Nový dekan na slávnostnom podujatí povedal: „Teologická fakulta v Košiciach bola založená k zbožnosti a vzdelanosti a snaží sa spájať rozum so srdcom. Nadväzujeme preto na dávnu tradíciu vysokého školstva, ktorú po stáročia sprostredkovávala Cirkev. Aj naša Katolícka univerzita, a v nej aj Teologická fakulta so svojimi pracoviskami, chce teda vnášať duchovný rozmer do tohto sveta. Teologická fakulta je predovšetkým miestom vzdelávania, výchovy a výskumu, vedy a publikovania, služby a spoločenstva. Preto hodnoty, na ktoré sa chcem zamerať aj v jej ďalšej vízii sú: hľadať pravdu a podeliť sa s ňou; podporovať poznánie prostredníctvom vzdelávania, výskumu a publikácií pedagógov TF a tak slúžiť rozvoju človeka; pracovať pre spoločný cieľ na fakulte všetkých zúčastnených a najmä pracovať zodpovedne a konať dobro s najlepším úmyslom.“

V súlade so Zákonom o vysokých školách č. 131/2002 Z. z. a podľa Štatútu Katolíckej univerzity v Ružomberku Akademický senát TF KU vyhlásil dňa 28. februára 2019 voľby kandidáta na funkciu dekana TF KU. Vo voľbách, ktoré sa uskutočnili dňa 26. apríla 2019, bol zvolený doc. ThDr. Radoslav Lojan, PhD. Voľbu senátu potvrdil veľký kancelár Katolíckej univerzity, košický arcibiskup Mons. Bernard Bober. Dňa 15. júla 2019 Kongregácia pre katolícku výchovu vo Vatikáne potvrdila nomináciu doc. ThDr. Radoslava Lojana, PhD. za dekana TF KU a následne rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku dňa 31.09.2019 vymenoval menovaného za dekana.

Dekanát TF KU
Foto: Lukáš Sekerák

WORKSHOP: „Metódy sociálnej práce s ľuďmi s duševnými poruchami“

30. 10. 2019 sme na TF KU pre študentov sociálnej práce a sociálnych pracovníkov z praxe zorganizovali workshop zameraný na metódy sociálnej práce s ľuďmi s duševnými poruchami. Súčasťou workshopu bolo predstavenie špecifických prístupov a metód zameraných na túto zraniteľnú skupinu spojených s praktickým nácvikom niektorých metód.

Workshop bol jedným z výstupov projektu MŠVVaŠ SR KEGA 026KU-4/2017 „Sociálna práca s osobami s duševnými poruchami – Výskum v sociálnych službách ako základňa pre vytvorenie inovatívnych učebných a digitálnych materiálov pre študijný odbor sociálna práca,“ ktorého cieľom je zvýšiť kvalitu prípravy študentov sociálnej práce pre prácu s ľuďmi s duševnými poruchami a rozvíjať u sociálnych pracovníkov profesijné zručnosti v oblasti duševného zdravia a duševných porúch.

Pedagógovia KU ako účastníci európskej konferencie

V chorvátskom Záhrebe sa v dňoch 19. – 22. 9. 2019 uskutočnila druhá európska konferencia zameraná na formáciu kňazov a zasvätených osôb a prevenciu rôznych foriem zneužívania pod názvom Formazione e prevenzione - il potere come servizio (Formácia a prevencia – moc ako služba). Hlavným organizátorom bola Katolícka univerzita v Záhrebe spolu s chorvátskou biskupskou konferenciou, Kongregáciou pre klérus, Radou európskych biskupských konferencií a Centrom pre ochranu detí pri Gregoriánskej univerzite v Ríme.

Jedným zo štyroch hlavných prednášateľov bol košický pomocný biskup a docent Teologickej fakulty Mons. Marek Forgáč, ktorý predniesol príspevok: Il servizio è potere: un fatto attuale e vissuto nelle strutture della Chiesa (Moc je služba: skutočnosť, ktorú treba žiť v cirkevných štruktúrach).

Medzi 130 účastníkmi konferencie bol aj pedagóg Teologickej fakulty a rektor Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach ThDr. Štefan Novotný a členka Centra pre ochranu maloletých pri TF KU sr. Agnieszka Jarkowska. Milým prevapením bola prítomnosť islandského biskupa slovenského pôvodu Mons. Dávida Tencera, OFM Cap.

Štefan Novotný
Foto: Štefan Novotný

Valné zhromaždenie Európskej federácie sestier

Národné asociácie Európskej federácie sestier (EFN) sa 17. a 18. októbra stretli v Aténach na 110. Valnom zhromaždení. Fakultu zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku na podujatí zastupoval Lukáš Kober, člen Rady a Prezídia Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek (SKSaPA). Za SKSaPA sa Generálneho zhromaždenia EFN zúčastnili aj ďalší jej zástupcovia Dana Zrubcová a Janka Gelatíková, nominantka do volieb Výkonného výboru EFN.

Členské štáty (36) počas stretnutia analyzovali kľúčové politické témy, ktoré ovplyvňujú ošetrovateľskú agendu na úrovni EÚ. Zástupcovia národných asociácií diskutovali o potrebe poskytovania zdravotnej starostlivosti založenej na hodnotách, ako aj o potrebe vzdelávania sestier v oblasti digitálnych zručností a následne ich zapojenia do tvorby nástrojov digitálneho zdravia (napr. jednotný elektronický zdravotný záznam). Predmetom rokovania bol aj vývoj na vnútroštátnej úrovni jednotlivých členských štátov, najmä riešenie sankcií, ktoré Európska komisia zaviedla proti niektorým krajinám pre nesúlad so smernicou 2013/55/EÚ.

Paralelne s ukončením kampane Nursing Now, ktorá si dala za cieľ zvýšiť status povolania sestry a pôrodnej asistentky v sys-

téme zdravotnej starostlivosti, Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila rok 2020 za rok sestry a pôrodnej asistentky, čím poskytla členom EFN príležitosť spoločne sa zamyslieť nad tým, ako zlepšiť postavenie sestier a pôrodných asistentiek v systéme zdravotnej starostlivosti. V tejto súvislosti vystúpil na podujatí aj Dr. Prezerakos, generálny tajomník pre zdravie gréckeho ministerstva zdravotníctva, ktorý z pozície sestry zdôraznil obavy z vývoja štátnej politiky vo vzťahu k povolaniu.

Členovia EFN sa intenzívne zapájajú do ďalšieho rozvoja ošetrovateľskej profesie a sú odhodlaní pokračovať v spolupráci na dosahovaní cieľov, ktoré pozitívne ovplyvňujú každodennú prax sestier a umožňujú poskytovať vysoko kvalitnú a bezpečnú ošetrovateľskú starostlivosť.

Katedra ošetrovateľstva

Cestou ku zmiereniu

Počas druhého októbrového týždňa (8.10.2019) sa v historických priestoroch „Jezuitského sklepa“ v českom Starém Měste konal 4. ročník odbornej konferencie Paliatívni a hospicová péče – Cestou ke smíření, na organizácii ktorej sa spolu s hostiteľskou organizáciou PAHOP (Zdravotní ústav paliatívni a hospicové péče, z.ú.) a zahraničnými inštitúciami z Česka, Poľska, Slovenska a Rakúska, vo výraznej miere ako spoluorganizátor podieľala aj Katedra ošetrovateľstva Fakulty zdravotníctva KU v Ružomberku.

Program konferencie bol plný originálnych prezentácií zameraných na prežívanie pacientov a ich rodinných príslušníkov, ktorí si zasluhujú pozornosť nielen zo strany zdravotníckeho personálu, ale aj z po-

hľadu tvorcov zdravotnej politiky a manažérov zdravotníckych zariadení.

Katedru ošetrovateľstva Fakulty zdravotníctva KU v Ružomberku na konferencii zastupovala Helena Kadučáková a Katarína Zrubáková.

Plodná diskusia a konštruktívne podnety od poslucháčov upozornili na skutočnosť, že kvalita starostlivosti nie je ovplyvnená iba tým, ako sme schopní dostať ochorenie pod kontrolu, ale poukázali na význam komunikácie, multidisciplinárneho prístupu, kontaktu s rodinou pacienta i význam podnetného nemocničného prostredia.

Pacienti s onkologickým ochorením a ich rodiny hľadajú uzdravenie vychádzajú-

ce aj zo súciteľného načúvania toho, ktorý ich bolesť prijíma. Často im dodá odvahu prekročiť seba, pravé načúvajúce ucho iného, či ponúknuť vystretá dľaň.

V závere konferencie riaditeľka Helena Schwarczová vyzdvihla význam chvíle posledného lúčenia sa človeka s človekom, ktorá môže byť darom pre všetkých zúčastnených. Darom, ktorý je vzácny aj preto, že nemôže byť darovaný dvakrát. Ďakujeme všetkým, ktorí v Starém Měste boli s nami!

Helena Kadučáková

„Rodina v zdraví a chorobe“

Dňa 26. septembra 2019 sa na pôde Kravovskej akadémie im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego konal už 9. ročník medzinárodnej konferencie s názvom „Rodina v zdraví a chorobe“, ktorej spoluorganizátorom bola Katedra ošetrovateľstva Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku, Fakulta zdravotníckych vied Lekárskej univerzity vo Vroclavi a Fakulta humanitných štúdií Univerzity Tomáša Baťa v Zlíne.

Konferencia sa každoročne koná na domovskej univerzite jedného z uvedených organizátorov. Podujatie bolo určené vedeckým a odborným pracovníkom z oblasti starostlivosti o rodinu. Jeho cieľom bolo reflektovať zdravotno-sociálne problémy súčasnej rodiny.

Účastníkov čakal zaujímavý program, ktorý bol situovaný do dvoch blokov

prednášok a dvoch posterových sekcií. Domáci i zahraniční autori sa v príspevkoch podelili o poznatky a výsledky svojej práce zamerané na analýzu fungovania súčasnej rodiny, ktorá je najviac zraniteľná chorobou niektorého zo svojich členov. Poskytli veľké množstvo príležitostí pre výmenu skúseností a spoločné hľadanie riešení v oblasti ochrany a podpory zdravia rodiny. Téma konferencie nebola zďaleka vyčerpaná a prezentované príspevky otvorili ďalšie a ďalšie otázky.

Helena Kadučáková

NÁJDETE NÁS NA:
www.fz.ku.sk

Medzinárodná konferencia o interdisciplinárnej spolupráci pri nefarmakologickej liečbe

Dňa 5.12.2019 sa v priestoroch Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku konala medzinárodná vedecko-odborná konferencia pod názvom Interdisciplinárna spolupráca pri realizovaní nefarmakologickej liečby seniorov.

Podujatie bolo organizované v rámci projektu KEGA č. 016KU-4/2017 Možnosti interdisciplinárnej kooperácie pri realizovaní nefarmakologickej liečby seniorov v ústavných zariadeniach, ktorého hlavnou riešiteľkou je PhDr. Katarína Zrubáková, PhD. z Katedry ošetrovateľstva FZ KU. Hlavní riešitelia prezentovali výsledky štúdie. Pozvaní hostia z oblasti medicíny, nelekárskych zdravotníckych vied, sociálnej práce a liečebnej pedagogiky prezentovali svoje skúsenosti v oblasti nefarmakologickej liečby. Diskutovalo sa o vplyve výživy, pohybu, prostredia, psychobiografie, komunikácie, kognitívneho tréningu, bazálnej stimulácie, psychoterapeutických a ďalších špecifických prístupov na zdravie a kondíciu seniorov.

Katedra ošetrovateľstva

RUŽOMBERSKÉ ZDRAVOTNÍCKE DNI

V Týždni vedy a techniky, 7. – 8. novembra 2019, sa na pôde Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku uskutočnil 14. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie - Ružomerské zdravotnícke dni.

Organizátor, Fakulta zdravotníctva KU, v spolupráci s Ústrednou vojenskou nemocnicou SNP Ružomberok – Fakultnou nemocnicou, Vysokou školou polytechnickou v Jihlave, Univerzitou Jana Kochanowskiego v Kielcach a Univerzitou Palackého v Olomouci privítali takmer 230 odborníkov z domova i zo zahraničia. Akcia sa uskutočnila pod záštitou Slovenskej lekárskej komory, Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek, Slovenskej komory medicínsko-technických pracovníkov, Slovenskej komory fyzioterapeutov a Slovenskej komory zdravotníckych záchranárov.

Po slávnostnom otvorení a privítaní rektora Katolíckej univerzity Jaroslava Demka, riaditeľa ÚVN SNP Ružomberok – FN Petra Vaněka, primátora mesta Ružomberok

Igora Čombora, riaditeľa Kúpeľov Lúčky Martina Beňucha, zástupcov inštitúcií organizujúcich konferenciu a ostatných účastníkov, bola v jednotlivých príhovoroch vyzdvihnutá potreba vzdelávacej inštitúcie – Fakulty zdravotníctva a zároveň deklarovaná neoddeliteľná vzájomná spojenosť fakulty, nemocnice a mesta.

Cieľom už tradičného podujatia bola predovšetkým výmena skúseností týkajúcich sa aplikácie najnovších odborných poznatkov a prezentácia výsledkov vedeckej práce. Odborný program, venovaný problémom medicíny súčasnosti a celému spektru lekárskeho a nelekárskeho zdravotníckeho vied, otvoril mnohé otázky, ktorých charakter riešenia predstavuje nové možnosti ďalšej medzinárodnej spolupráce.

Vysokú vedeckú a odbornú úroveň predstavuje aj podiel aktívnej účasti v podobe 82 prezentácií, z toho 43 zahraničných, ktorý dotvára celkovú úspešnosť konferencie.

Organizačný výbor RZD 2019

Sviečka za nenarodené deti

Fakulta zdravotníctva KU v Ružomberku sa opäť zapojila do kampane Sviečka za nenarodené deti, ktorú už od roku 2003 organizuje Fórum života. Hlavnou myšlienkou projektu je spojiť Spomienku na všetkých verných zosnulých, ktorú slávime 2. novembra, so spomienkou na nenarodené deti, ktoré zomreli pri potrate. Sviečka je tiež symbolom vnímania bolesti, ktorá ostáva po strate dieťaťa a odkazom, že nám záleží na živote pred narodením. V snahe podporiť uvedené myšlienky sa do projektu zapojili aj dobrovoľníčky Terézia Kufliková, Natália Časnochová, Nikola Bartková a Petra Bartošová, študentky bakalárskeho študijného programu ošetrovateľstvo, ktoré 28. – 29. 11. 2019 v priestoroch FZ KU predajom symbolických sviečok a rozdávaním propagačných materiálov, priblížili problematiku úcty k životu zamestnancom a študentom fakulty. V rámci verejnej zbierky sporej s predajom symbolických sviečok s logom kampane sa zbierajú finančné prostriedky, ktoré umožnia celoročnú realizáciu aktivít zameraných na ochranu ľudského života a vzdelávanie v tejto oblasti. V tohoročnej kampani bola možnosť podporiť myšlienku a projekty aj pomocou zapálenia virtuálnej sviečky (viac info. na <https://sviecka.forumzivota.sk/>). Poďakovanie za podporu akcie patrí študentkám – dobrovoľníčkam, ale aj všetkým ktorí do zbierky prispeli alebo kampaň podporili modlitbou.

Študentky nás reprezentovali na medzinárodnej súťaži

V dňoch 8. – 9. novembra 2019 sa študentky 3. ročníka bakalárskeho študijného programu ošetrovateľstvo zúčastnili medzinárodnej súťaže MedGames #NURSES. Podujatie, nad ktorým prevzala záštitu ministerka zdravotníctva SR Andrea Kalavská, sa konalo v priestoroch Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine a v Univerzitnej nemocnici Martin. Kombinácia súťaže medikov a študentov ošetrovateľstva činí z MedGames jedinečný formát, ktorý na Slovensku a v Čechách nemá obdobu.

MedGames si kladie za cieľ zvýšiť vedomosti a praktické zručnosti budúcich lekárov a sestier, ale aj poukázať na potrebu tímovej práce. Súťažilo sa v dvojčlenných tímoch, ktoré postupne absolvovali 14 rôznych úloh. Fakultu zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku reprezentovali dva tímy v zložení Dominika Kapuscinská, Daniela Klepáčová a Jana Janiczeková, Natália Peňáková.

Účastníci sa museli popasovať s extrakciou stehov, resuscitáciou pacienta s použitím AED a s odsávaním z horných a dolných dýchacích ciest. Ďalšími súťažnými aktivitami bola príprava sterilného stolíka na zavedenie centrálného venózneho katétra, zavedenie nasogastrickej sondy, v roli dispečera roztriedenie pacientov podľa závažnosti zdravotného stavu a navigovanie laika ako poskytnúť prvú pomoc. Okrem horeuvedených intervencií súťažiaci mali zaviesť permanentný močový katéter, vymeniť stomické vrečko a edukovať pacienta so stómiou, asepticky previazať hrudný drén, podať antibiotiká pomocou infúznej pumpy, zaviesť periférny venózný katéter a

odobrať krv podľa ordinácie lekára. Spolu s hasičmi poskytovali prvú pomoc popálenému pacientovi a zabezpečovali jeho transport do zdravotníckeho zariadenia.

Pri každej úlohe boli navodené autentické situácie z bežnej zdravotníckej praxe. Študenti mali možnosť vyskúšať si to najdô-

ležitejšie – správne a rýchlo sa rozhodnúť v simulovaných situáciách pod dozorom odborníkov.

Katedra ošetrovateľstva

Pomáhame potravinami

Spoločnosť Kaufland v spolupráci so Slovenským Červeným krížom dňa 17. októbra 2019 realizovali zbierku potravín. Zbierka s názvom Pomáhame potravinami sa konala tento rok už po šiesty raz. Uskutočnila sa pri príležitosti Svetového dňa výživy. Potraviny, ktoré sa v tento deň podarilo vyzbierať, uľahčia život rodinám v núdzi. FZ KU v Ružomberku participovala na zbierke prostredníctvom študentiek, ktoré ako dobrovoľníčky

pomáhali zbierku realizovať. Ide o študentky z Katedry ošetrovateľstva Anitu Bagoniovú, Dominiku Kapuscinskú, Martinu Rutkayovú a Elišku Hilovskú, ktorým chceme touto cestou poďakovať za ich ochotu pri zabezpečení tejto akcie.

Katedra ošetrovateľstva

ZO ŽIVOTA

UPaC Jána Vojsaššáka

Zimný semester AR 2019/20 bol v Univerzitnom pastoračnom centre biskupa Jána Vojsaššáka v Ružomberku (UPaC) naplnený mnohými podujatiami tak na pôde Katolíckej univerzity ako aj mimo nej. Počas vysokoškolských mládežníckych svätých omší v každom pondelok večer o 19:30 hod. v Kostole Povýšenia svätého Kríža na Námestí Andreja Hlinku sme sa v spoločenstve vysokoškolákov, ale aj rehoľných sestier a iných veriacich ľudí z Ružomberka, spoločne zamýšľali nad posolstvami pápeža sv. Jána Pavla II. na jednotlivé Svetové dni mládeže.

V krátkom spätnom pohľade sa môžeme zastaviť pri niektorých podujatiach UPaC.

Hosť na KU

Počas zimného semestra sme pravidelne v utorok popoludní o 16:16 hod. v budove Univerzitnej knižnice KU na 3. poschodí medzi sebou privítali hostí, ktorí nám odprezentovali nasledujúcich sedem tém: Púť po Svätjakubskej ceste do Santiago de Compostella; Misijná skúsenosť na Sibíri; Život sv. Jána Pavla II.; Krv – tajomný tekutý orgán; Problematika mediálneho smogu v masovokomunikačných prostriedkoch; Uvažovanie nad Božou prírodou a posledná téma sa dotýkala Svätého písma a Žalmy

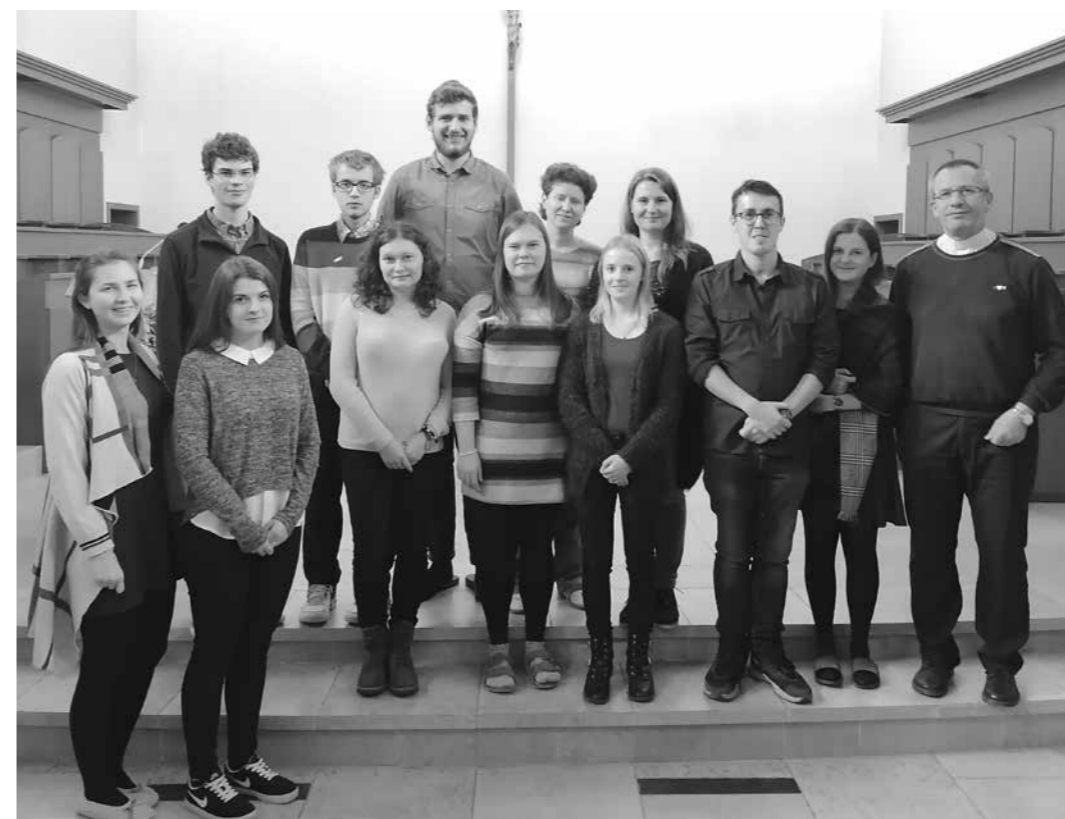
č. 19. Podujatia boli sprevádzané pekným hudobným programom študentov Katedry hudby Pedagogickej fakulty KU, ktorý koordinovala PaedDr. Stefka Palovičová, PhD.

Alfa kurz

Evanjelizačný program, ktorí pripravili študenti KU pre svojich spolužiakov, pozostával z desiatich stretnutí v stredu večer o 19:00 hod. v UPaC a jednej víkendovky. Počas jednotlivých stretnutí mohli účastníci hlbšie vstúpiť do tajomstva kresťanskej viery. Na podujatie, počas ktorého sa študenti navzájom delili o dar svojej viery, jemne dohliadal duchovný otec Jozef Žvanda, kňaz UPaC.

Beánia KU 2019 – Ples študentov KU

Kultúrne podujatie sa uskutočnilo 7. novembra 2019 o 18:00 hod. vo Veľkej dvorane Kultúrneho domu Andreja Hlinku v Ružomberku. Akcia bola súčasťou osláv 30. výročia od „Nežnej revolúcie“. Na príprave podujatia sa podieľali študenti všetkých fakúlt, ktoré pôsobia na KU v Ružomberku. Mladí organizátori, tak ako po minulé roky, aj tento rok pripravili hodnotný kultúrny program, ktorý pozostával z vystúpenia študentského folklórneho súboru Čebrať, z vystúpenia ľudovej hudby Chlebničan z Chlebníc na Orave a rovnako aj z predstavenia súčasnej populárnej hudobnej skupiny Hrdza z Prešova, ➔

ktorá v modernom štýle prezentuje ľudovú hudbu našich predkov. Súčasťou programu bola aj cenná tombola a pravdaže tanec až do skorého rána. Vďaka obetavej dobrovoľníckej činnosti študentov KU v koordinácii s UPaC mohol rektor KU, doc. Jaroslav Demko, CSc., počas tohto krásneho večera symbolicky uviesť študentov prvého ročníka do študentského cechu.

Víkendovky

Víkendovka „Chodíme spolu...“ prebiehala tohto roku v Kežmarku na premodrenom mieste Kláštora sestier redemptoristiek v termíne 15. – 17. novembra 2019. Víkendovku organizačne, ale aj duchovne, za UPaC zastrešoval správca UPaC, duchovný otec Róbert Slotka. Témy na víkendovke prednášali štyri manželské páry, medzi ktorých patrili aj absolventi KU v Ružomberku. Prednášky sa zameriavali na praktickú pomoc snúbencom pre formovania vzťahu smerujúceho do manželstva. Prednášky boli poprepájané svedectvami, aktivitami a duchovným programom organizátorov.

Víkendový pobyt v Kláštore benediktínov v Sampoře prebiehal v dňoch 22. – 24. novembra 2019 a zúčastnilo sa ho dvanásť študentov KU, ktorých sprevádzal duchovný otec Jozef Žvanda. Účastníci pobytu tak ako po minulé roky, sa aj teraz zapojili do programu mníchov, aby naplno vnikli do benediktínskej spirituality siahajúcej do šiesteho storočia po Kristovi, aby napl-

no pochopili obsah slov: „Ora et labora – Modli sa a pracuj!“ S mníchmi absolvovali spoločné modlitby a slávenie svätých omší, pristúpili k sviatosti zmierenia a s mladým mníchom Jankom Dolným absolvovali aj diskusiu o modlitbe. V rámci pomoci kláštora študenti so svojím kňazom o. Jozefom skrášľovali okolie a hrali trávniky, s mníchmi spolu aj stolovali. Samozrejme, bol tu dostatok času aj pre osobné ticho, osobnú modlitbu a oddych. Možno povedať, že víkendový pobyt bol pre mladých účastníkov, študentov KU v Ružomberku, hlbokým zážitkom. Už teraz sa tešia na ďalšie takéto podujatie.

Sústredenie zo spirituality

Počas prednáškového obdobia zimného semestra v AR 2019/2020 kňazi z UPaC, duchovní otcovia Róbert Slotka a Jozef Žvanda, moderovali predmet Sústredenie zo spirituality, ktoré je súčasťou štúdia na KU v Ružomberku. V tejto časti akademického roka sa venovali všetkým študentom prvých ročníkov v bakalárskom a magisterskom štúdiu FF KU, PF KU a FZ KU a tiež študentom na Katedre manažmentu v Poprade.

Ďalšie aktivity UPaC

Počas prednáškového obdobia zimného semestra UPaC zorganizovalo mnoho ďalších podujatí: pravidelné športové aktivity v utorok a v stredu večer – volejbal a futbal; účasť na Pochode za život; Kvapka krvi na

BLIŽŠIE INFORMÁCIE:
www.upac.sk
a na Facebooku

KU; Trojdňová adorácia na KU; prednáška kňaza z Pakistanu o prenasledovaní kresťanov v tejto krajine; v spolupráci s PaedDr. Jánom Gerom, PhD. – Filmové večery; v spolupráci s Modlitbovým spoločenstvom pri KU – Chvály v Kostole sv. Rodiny v Ružomberku – Rybárpoli.

Róbert Slotka, Jozef Žvanda

kronika posledných mesiacov

september

11. a 12. september

Na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa uskutočnila vedecká konferencia Kult v dejinách. Organizovali ju Katedra histórie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku a Česká spoločnosť pro slavistickú, balkanistickú a byzantologickú štúdiu, z. s.

19. september

Doc. Miroslav Saniga si prevzal ocenenie za zásluhy o dialóg medzi vierou a vedou (rozumom) Fides et ratio. Cenu udeľuje Konferencia biskupov Slovenska.

25. september

Pri príležitosti otvorenia nového akademického roka sa na Katolíckej univerzite v Ružomberku uskutočnila slávnostná bohoslužba Veni Sancte, ktorú v kostole sv. Rodiny (Rybárpole) celebroid veľký kancelár KU a košický arcibiskup-metropolita Mons. Bernard Bober. Po svätej omši nasledovalo slávnostné zhromaždenie akademickej obce a pozvaných hostí v Aule sv. Jána Pavla II., počas ktorého bol do funkcie prorektora pre zahraničné vzťahy a mobility menovaný Ing. Mgr. Imrich András.

október

1. október

V Košiciach slávnostne inaugurovali nového dekana Teologickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku doc. ThDr. Radoslava Lojana, PhD. Program sa začal sv. omšou v seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho v Košiciach, ktorú celebroid Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup – metropolita a Veľký kancelár KU.

3. október

V Sieni rektorov na rektoráte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa konal workshop Návrhy revitalizačných plánov na obnovu tradičných foriem hospodárenia v lokalite UNESCO Vlkolínec, na ktorom boli predstavené výsledky širokého tímu odborníkov, vrátane regionálnych a lokálnych partnerov z praxe.

4. október

Vo Výstavnej sieni na Rektoráte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa uskutočnila slávnostná promócia absolventov rigorózneho konania a doktorandského štúdia Pedagogickej fakulty, Filozofickej fakulty, Teologickej fakulty a Fakulty zdravotníctva.

7. október

Bola schválená a vydaná Politika kvality Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorá je základným predpokladom toho, aby sme naplnili našu víziu byť uznávanou a dôveryhodnou univerzitou, ktorá stavia na kvalite vzdelávania a výskumu, formácii na základe kresťanských princípov, otvorením dialógu v duchu akademickej tradície a angažovanosti v spoločnosti.

17. a 18. október

Na Katedre manažmentu v Poprade sa konal 2. ročník Popradského ekonomického a manažérského fóra s tematikou „Aktuálne trendy a výzvy v oblasti riadenia podnikov.“

22. október

Vo Zvolene bolo podpísané Memorandum o spolupráci slovenských univerzít. Jeho signatári vyjadrili vôľu užšie spolupracovať v oblastiach vzdelávania a starostlivosti o študentov, vo výskumnej, vývojovej, umeleckej, projektovej a inej tvorivej činnosti.

23. október

Vo Výstavnej sieni na Rektoráte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa uskutočnila slávnostná imatrikulácia poslucháčov prvého ročníka Univerzity tretieho veku študijného programu „Príroda a človek“ v akademickom roku 2019/2020.

november

12. november

Novozvolený Akademický senát KU sa stretol na svojom 1. zasadnutí. Za predsedu senátu bol zvolený doc. PaedDr. Tomáš Jablonský, PhD. z Pedagogickej fakulty KU.

Katolícka univerzita v Ružomberku a mesto Ružomberok si pripomenuli 30 rokov od Novembra 89. Jednotlivé akcie boli rozložené do viacerých dní, no ústredná spomienka sa uskutočnila 12. novembra 2019.

19. až 21. november

Katedra hudby, Katedra výtvarnej výchovy a Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky usporiadali na pôde Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou ARS ET EDUCATIO VI., určenú vedecko-pedagogickým pracovníkom.

21. november

Mesto Ružomberok ocenilo pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva najlepších študentov stredných a vysokých škôl, ktoré pôsobia v meste. Ocenení boli aj študenti Katolíckej univerzity v Ružomberku Bc. Daniel Stankovič, Bc. Jozef Horvát a Stanislav Remšík.

26. november

V Aule Jána Pavla II. na Katolíckej univerzite v Ružomberku sa uskutočnilo celouniverzitné stretnutie zamestnancov KU, na ktorom boli diskutované témy týkajúce sa nových štandardov a kvality vzdelávania na vysokých školách.

27. november

V Sieni rektorov sa uskutočnilo 3. zasadnutie Vedeckej rady Katolíckej univerzity v Ružomberku.

29. november

Centrum celoživotného vzdelávania pri Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity, v zastúpení riaditeľa Centra celoživotného vzdelávania, PaedDr. Jána Kamođu, PhD., sa zúčastnilo osláv 100. výročia vzniku Strednej priemyselnej školy Jozefa Murgaša v Banskej Bystrici.

december

3. december 2019

Na 2. zasadnutí Akademického senátu KU (AS KU) boli zvolení členovia komisií AS KU: Ekonomickkej komisie a Legislatívnej. Zvolený bol aj zástupca študentov za AS KU do Študentskej rady vysokých škôl Slovenskej republiky.

4. december

Akademický senát Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (FF KU) jednomyseľne zvolil doc. Mgr. Mareka Babicu, PhD., kandidáta na dekana FF KU na obdobie rokov 2019 – 2023.

5. december

V priestoroch Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku sa konala medzinárodná vedecko-odborná konferencia Interdisciplinárna spolupráca pri realizovaní nefarmakologickej liečby seniorov.